ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี

นางสาวจารุพร จิณณะพิพัฒน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2564

The Effects of Cooperative Learning Using Jigsaw Technique in the Topic of Important Buddhist Days on Learning Achievement of Grade 6 Students at Ban Pubongpakee School in Suphan Buri Province

Miss Jaruporn Jinnapipat

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University
2021

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี
ชื่อและนามสกุล	นางสาวจารุพร จิณณะพิพัฒน์
แขนงวิชา	หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2565

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรุณี จำปาทอง)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้ศึกษา นางสาวจารุพร จิณณะพิพัฒณ์ **รหัสนักศึกษา** 2622101877 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา
ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 20 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จำนวน 5 แผน ใช้เวลาในการสอน 10 ชั่วโมง และ (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแบบคู่ขนาน มีค่าความยากอยู่ระหว่าง .20 - .75 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 - .45 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 และ .87 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การเรียนแบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประถมศึกษา

Independent study title: The Effects of Cooperative Learning Using Jigsaw Technique in the Topic of Important Buddhist Days on Learning Achievement of Grade 6 Students at Ban Pubongpakee School in Suphan Buri Province
Author: Miss Charuphorn Chinnaphiphat; **ID:** 2622101877;
Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);
Independent study advisor: Dr. Walai Isarankura Na Ayudhaya, Assistant Professor; **Academic year:** 2021

Abstract

The purpose of this study was to compare learning achievements in the topic of Important Buddhist Days of Grade 6 students at Ban Pubongpakee School in Suphan Buri province before and after learning under the learning management of cooperative learning using Jigsaw technique.

The research sample consisted of 20 Grade 6 students who were studying in the second semester of the 2021 academic year at Ban Pubongpakee School in Suphan Buri province, obtained by cluster sampling. The research instruments were (1) five learning management plans for learning management of cooperative learning using Jigsaw technique covering 10 periods of instructional time; and (2) two parallel forms of a learning achievement test, with difficulty indices between .20 – .75, discrimination indices between .20 – .45, and reliability coefficients of .86 and .87 respectively. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research findings showed that the post-learning achievement in the topic of Important Buddhist Days of the students who learned under the learning management of cooperative learning using Jigsaw technique was higher than their pre-learning counterpart achievement at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Cooperative learning, Jigsaw technique, Important Buddhist Days, Learning achievement Primary school

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรุณี จำปาทอง ที่ได้ให้คำแนะนำแก้ไข ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ อาจารย์วิศวมาศ ปาลสาร อาจารย์วัฒนพงศ์ วรคุณวิศิษฏ์ และอาจารย์วิรมณ บัวแดง ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขอขอบคุณ ท่านผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขีและโรงเรียนวัดกกตาด ที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและการเก็บข้อมูล จนการวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณและน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการศึกษาของผู้วิจัยเสมอมา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ตลอดมา

จารุพร จิณณะพิพัฒณ์
กรกฎาคม 2565

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ
กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ
สารบัญตาราง ..... ญ
สารบัญภาพ ..... ฏ
บทที่ 1 บทนำ 1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1
วัตถุประสงค์การวิจัย 4
กรอบแนวคิดการวิจัย 4
สมมติฐานการวิจัย 4
ขอบเขตการวิจัย 5
นิยามศัพท์เฉพาะ 5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 7
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม 8
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ 23
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 51
กรอบแนวคิดการวิจัย 51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 52
การเก็บรวบรวมข้อมูล 57
การวิเคราะห์ข้อมูล 58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 59

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 60
สรุปการวิจัย 60
อภิปรายผล 61
ข้อเสนอแนะ 62
บรรณานุกรม 64
ภาคผนวก 69
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย 70
ข ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วันวิสาขบูชา 72
ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 98
ง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 104
จ ผลการประเมินหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 111
ฉ ผลการประเมินหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 122
ช ผลการประเมินหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 125
ซ ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัดของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 128
ฌ ตารางแสดงความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 134
ญ ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนเรียนและหลังเรียน 137
ฎ หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ 140
ฏ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ และ
เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ 144
ฐ หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัวและชื่อสกุล 147

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ประวัติผู้ศึกษา 150

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 13

ตารางที่ 2.2 มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา ศาสนาที่ตนนับถือ 22

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที แบบ t-test Dependent Sample 59

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 4

บทที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปกระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาโดยพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยให้ยึดนักเรียนมีความสำคัญที่สุดซึ่งก็คือเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและต้องใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเข้าไปด้วย (ทิศนา แขมมณี, 2560) และในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบันนั้นครูผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ ให้มากที่สุด โดยมอบบทบาทสำคัญให้กับนักเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีใจจดจ่อกับสิ่งที่เรียนและทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น (กุลิสลา จิตรชญาวณิช, 2562, น. 61) โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกช่วยเหลือ ให้คำแนะนำกับนักเรียนเพียงเท่านั้น (กุลิสลา จิตรชญาวณิช, 2562, น. 64) และในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมนั้น จะต้องเน้นให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้คิดวิเคราะห์ แล้วนำไปสู่การสรุปความรู้จะทำให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้นซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของนักเรียน โดยครูผู้สอนจะต้องวางแผนวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาโดยให้นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงสัมพันธ์ในเนื้อหา ได้แสดงความคิดเห็นและได้ตัดสินใจเลือกด้วยตนเองจะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจที่อยากจะเรียนรู้ (สิริวรรณ ศรีพหล และวลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2554, น. 7-69, 7-70) โดยครูสังคมศึกษาจะต้องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้นั้นจะต้องมีการวางแผนที่ดี มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้สอนและต้องตรงตามหลักสูตรสถานศึกษาวิชาสังคมศึกษาและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้วย นอกจากนี้โรงเรียนยังต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดสภาพแวดล้อม มีแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน ที่จะนำไปสู่บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้นักเรียนอยากเรียน (วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2559, น. 2-17) และเพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นครูผู้สอนควรต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้และใช้เทคนิควิธีที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางแล้วเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหามากที่สุด

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2562 และปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี ที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 65.22 และ 67.27 ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่า

กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 (หลักสูตรโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี, 2563, น. 104) และนักเรียนต้องสอบเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งต้องใช้คะแนนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมด้วย ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ที่สูงขึ้นและให้เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ โดยครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 4 มาตราที่ 22 ไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักให้นักเรียนทุกคนได้มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้นักเรียนมีความสำคัญที่สุดและต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้องในการเข้าร่วมพิธีกรรมของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรมและเห็นคุณค่าของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ให้ปฏิบัติสืบทอดกิจกรรมให้คงอยู่ต่อไปยังชนรุ่นหลังและเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับนักเรียน ซึ่งวันสำคัญทางพระพุทธศาสนามีหลายวัน เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ในแต่ละวันจะมีเหตุการณ์เฉพาะที่เกิดขึ้นซึ่งล้วนแล้วมีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นศาสดาของศาสนาพุทธที่นักเรียนนับถือทั้งสิ้นนักเรียนจึงต้องศึกษาให้เข้าใจแล้วนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องและเพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นหลังจากที่ได้ศึกษาแล้ว และโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขีได้บรรจุเนื้อหาเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาวิชาสังคมศึกษา สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การออกแบบการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญ โดยครูผู้สอนจะต้องพิจารณารายวิชาและเนื้อหาที่สอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนานักเรียนว่าจะต้องพัฒนาด้วยเทคนิควิธีการใดและเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วย ปัจจุบันพบว่าครูผู้สอนได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งสอดคล้องกับยุคศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการกระบวนการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งวิธีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางนั้นมีหลายวิธีด้วยกัน ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะเลือกวิธีใด (เรวดี ศรีสุข,พย.ม, 2019, น. 5) และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีจุดเน้นที่ให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ได้มีการทำงานร่วมกันแล้วมีผู้แบ่งปันข้อมูลประสบการณ์ มีการพัฒนาทางสังคมและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ คือ 1) การจัดห้องเรียนให้เป็นไปตามโครงสร้างรูปแบบการสอนได้ถูกต้อง 2) นักเรียนได้รับรู้ระบบการเรียน

บทบาท และความรับผิดชอบของตนเองให้ชัดเจน 3) ครูติดตามการทำงานของนักเรียนให้นักเรียนเข้าใจว่าต้องทำอะไรและมีกิจกรรมอะไรบ้าง นอกจากนี้ครูผู้สอนยังต้องเตรียมนักเรียนให้มีทัศนคติที่ดีในการทำงานร่วมกัน คือ ให้นักเรียนได้อธิบาย วิเคราะห์ และทำงานร่วมกันให้มากขึ้น โดยที่นักเรียนทุกคนในกลุ่มมีการเรียนรู้ร่วมกันและนักเรียนต้องมีทักษะในการสื่อสาร มีความเป็นผู้นำ และมีมนุษสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2555, น. 11-23) ซึ่งในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ เป็นรูปแบบที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และนอกจากนี้ได้มีนักการศึกษาที่เป็นผู้คิดค้นและเผยแพร่แนวคิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ Johnson and Johnson (1994, pp. 31-37 อ้างถึงในกุลิสรา จิตรชญาวณิช, 2562, น. 23-24) ได้สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นเป็นการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยที่สมาชิกในกลุ่มมีความแตกต่างกันและในกลุ่มจะมีสมาชิกประมาณ 3-6 คน ช่วยกันศึกษาเรียนรู้ในหัวข้อที่ได้รับเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม อีกทั้งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะด้านการคิด การสืบเสาะค้นหา และการคิดแก้ปัญหา รวมทั้งให้มีการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้การทำงานเป็นทีมจากการลงมือปฏิบัติและนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์แก้ปัญหา โดยมีครูผู้สอนเป็นที่ปรึกษาในการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ที่ได้นี้จะทำให้นักเรียนเกิดการจดจำ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (เรวดี ศรีสุข, พย.ม, 2019, น. 15)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้มีหลายเทคนิควิธีด้วยกัน ได้แก่ JIGSAW, STAD, TAI, TGT, L.T, G.I, CIRC และ Complex Instruction ซึ่งแต่ละเทคนิควิธีจะมีการดำเนินการจัดกิจกรรมที่ต่างกันออกไป (ทิศนา แขมมณี, 2562, น. 265-271) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษารายละเอียดของแต่ละเทคนิควิธี แล้วได้เลือกเทคนิคจิ๊กซอว์ (JIGSAW) มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากมีความเหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งเทคนิควิธีนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ แล้วนำมาปะติดปะต่อรวมกันเป็นเนื้อหาหนึ่งเรื่องเปรียบเสมือนกับการต่อภาพจิ๊กซอว์ให้เป็นหนึ่งภาพ และในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์นี้ครูผู้สอนต้องทำการศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยละเอียดแล้วออกแบบการเรียนรู้ด้วยการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน แล้วระบุกิจกรรมให้ตรงกับจุดประสงค์และเนื้อหาแล้วจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มละ 4-6 คน โดยคละความสามารถของนักเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน ให้มาอยู่กลุ่มเดียวกัน เรียกว่า กลุ่มบ้าน รับเนื้อหาคนละหนึ่งหัวข้อย่อย แล้วแยกไปยังกลุ่มที่ได้รับเนื้อหาหัวข้อย่อยเดียวกัน เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ทำการศึกษาหัวข้อย่อยร่วมกันให้เข้าใจโดยละเอียดแล้วกลับไปยังกลุ่มบ้านแล้วผลัดกันอธิบายหัวข้อย่อยของตนเองให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มฟังจนครบทุกคนจากนั้นทุกคนทำแบบทดสอบย่อยตรวจและรวมคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุดกลุ่มนั้นได้รับรางวัลและคำชมเชยจากครูผู้สอน จากนั้นครูผู้สอนทำการประเมินผลการทำงานของนักเรียน (วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2555, น. 11-11, 11-12) และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์นี้ทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการทำงาน

ร่วมกัน มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยการศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจและต้องทำให้สำเร็จเพื่อนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนคนอื่น ๆ โดยนักเรียนทุกคนจะมีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนด้วยการศึกษาหาความรู้ที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์ หาคำตอบและหาข้อสรุปร่วมกันในประเด็นที่ครูผู้สอนกำหนดให้ ทำให้นักเรียนทุกคนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ คือ ความจำ ความเข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เป็นวิธีที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะเลือกนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นและเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาจากประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 20 คน

5.2 ตัวแปรที่วิจัย

ตัวแปรที่วิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปร 2 ประเภท ได้แก่

5.2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

5.2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หมายถึง วันสำคัญที่กำหนดให้เป็นเนื้อหาในการวิจัย ได้แก่ วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี และตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

5.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 รวม 10 ชั่วโมง

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มกลุ่มละประมาณ 4-6 คน ที่คละความสามารถของนักเรียน โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้

6.1.1 ครูผู้สอนกำหนดหัวข้อย่อยของเนื้อหาที่สอน

6.1.2 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ตรงกับเนื้อหาที่สอน

6.1.3 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยคละความสามารถของนักเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน ให้มาอยู่กลุ่มบ้านแล้วให้สมาชิกแต่ละคนรับเนื้อหาหัวข้อย่อยที่แตกต่างกัน

6.1.4 สมาชิกกลุ่มบ้านแยกไปยังกลุ่มที่ได้รับเนื้อหาเดียวกันเรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แล้วทำการศึกษาเนื้อหาที่ได้รับร่วมกัน โดยทำการวิเคราะห์ หาคำตอบ และหาข้อสรุป ในประเด็นที่ครูผู้สอนกำหนดให้

6.1.5 สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปยังกลุ่มบ้านแล้วผลัดกันอธิบายเนื้อหาให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มฟังจนครบทุกคน ครูและนักเรียนสรุปเนื้อหาร่วมกัน จากนั้นทุกคนทำแบบทดสอบย่อย

และรวมคะแนนของแต่ละคนเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุดกลุ่มนั้นได้รับรางวัลและคำชมเชยจากครูผู้สอน

6.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน วิชาสังคมศึกษา สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 นักเรียนได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

7.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมในสาระอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังเรียน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามรายละเอียดต่อไปนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
    - 1.1 วิสัยทัศน์
    - 1.2 เป้าประสงค์
    - 1.3 พันธกิจ (Mission)
    - 1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
    - 1.5 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้สังคมศึกษา
    - 1.6 คำอธิบายรายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
    - 1.7 โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
    - 2.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
    - 2.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
    - 2.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
    - 2.4 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
    - 3.1 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
    - 3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ
    - 3.3 ข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ
    - 3.4 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
    - 3.5 แนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ
    - 3.6 การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   4.1 งานวิจัยในประเทศ
   4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (2564, น. 4-5) ได้จัดทำภายใต้กรอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์

โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานวิชาการเด่น เน้นคุณธรรม ก้าวนำเทคโนโลยี มีจิตสาธารณะ สุขภาวะสดใส ใส่ใจสิ่งแวดล้อม และมีความสุขบนพื้นฐานของความพอเพียง

1.2 เป้าประสงค์

ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดทำงานอย่างเป็นระบบ มีศักยภาพทั้งด้านวิชาการควบคู่คุณธรรมจริยธรรมสอดคล้องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเป็นพลเมืองดี สามารถนำความรู้ด้านภูมิปัญญาและวัฒนธรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความรัก ภาคภูมิใจ และหวงแหนชุมชนของตนเอง มีระเบียบวินัย รอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณาญาณ และมีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถอยู่รวมในสังคมอย่างมีความสุข

1.3 พันธกิจ (Mission)

1.3.1 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขึ้นพื้นฐาน

1.3.2 ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดคำนวณ และการแก้ปัญหา

1.3.3 มีสื่อและและอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยและเพียงพอ

1.3.4 จัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้

1.3.5 ปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

1.3.6 ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนให้สามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ

1.3.7 ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตลอดจนการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี พุทธศักราช 2564 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนี้

1.4.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี พุทธศักราช 2564 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกัน ในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่าเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

1.4.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี พุทธศักราช 2564 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักษ์ชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตเป็นสาธารณะ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขีได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระไว้ 8 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
7. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
8. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ดังนี้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภค การใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส.3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีคำอธิบายรายวิชา ดังนี้

1.6 คำอธิบายรายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส 16101 สังคมศึกษา ศาสนาฯ6 **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 **เวลา 80 ชั่วโมง**

คำอธิบายรายวิชา

สาระที่ 1 ศาสนาศีลธรรมจริยธรรม ความสำคัญของพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น พุทธประวัติ การดำเนินชีวิตของสาวก ศาสนิกชนตัวอย่าง ข้อคิดจากชาดก เรื่องเล่า องค์ประกอบและความสำคัญของพระไตรปิฎกแสดงความเคารพพระรัตนตรัย การสวดมนต์และแผ่เมตตา ประโยชน์ของหลักธรรมพิธีกรรมและปฏิบัติตามหลักธรรมพิธีกรรมและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีมรรยาทของชาวพุทธที่ดี

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม แสดงออกถึงมารยาทไทย คุณค่าทางวัฒนธรรม ติดตามข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ความสำคัญบทบาทความสำคัญในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ บทบาทของผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบบทบาทของผู้บริโภคที่รู้เท่าทันความสัมพันธ์ของผู้ผลิตและผู้บริโภค วิธีการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพของประเทศตนเองด้วยแผนที่ รูปถ่ายและภาพถ่ายจากดาวเทียมความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติในประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบันและผลที่เกิดขึ้น นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและเสนอแนวทางในการจัดการอย่างยั่งยืนในประเทศไทย

โดยใช้กระบวนการสืบค้น อธิบาย ปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม และกระบวนการสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่า

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าของการมีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ใฝ่เรียนรู้ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6, ป.6/7, ป.6/8, ป.6/9

ส 1.2 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4

ส 2.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5

ส 2.2 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3

ส 3.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3

ส 3.2 ป.6/1, ป.6/2

ส 5.1 ป.6/1, ป.6/2

ส 5.2 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3

รวม 31 ตัวชี้วัด

โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าชีได้กำหนดโครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ไว้ดังนี้

1.7 โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 ตัวชี้วัด จำนวน 80 ชั่วโมง

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				(20)	(25)
1	ศาสนากับการดำเนินชีวิต	ส 1.1 ป.6/1	- พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยเป็นรากฐานทางวัฒนธรรมไทย และเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชน	1	1

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ป.6/2	- ทบทวนพุทธประวัติ ตอนการปลงอายุสังขาร	1	1
		ป.6/3	- ประวัติสาวก/ชาดก/เรื่องเล่า พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง ได้แก่ พระราธะ ทีฆีติโกสลชาดก สพพทาฐิชาดก พ่อขุนรามคำแหงมหาราช สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส	1	2
		ป.6/4	- พระรัตนตรัย - หลักธรรม ไตรสิกขา โอวาท 3 - พุทธศาสนสุภาษิต - สจฺเจน กิตฺตึ ปปฺโปติคนจะได้เกียรติด้วยสัจจะ - ยถาวาที ตถาการีพูดเช่นไร ทำเช่นนั้น	1	2
		ป.6/5	- ตัวอย่างการกระทำความดีของบุคคลในประเทศ	1	1
		ป.6/6	- สวดมนต์ไหว้พระรู้ความหมายของ สติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของ การบริหารจิตและเจริญปัญญา ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่าง	1	1

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			มีสติ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน		
		ป.6/7	- ปฏิบัติตามหลักธรรม : อริยสัจ 4 หลักกรรม โอวาท 3 เบญจศีล เบญจธรรม อบายมุข 6 อกุศลมูล 3 กุศลมูล 3	4	5
		ป.6/8	- หลักธรรมสำคัญของศาสนาต่าง ๆ - พระพุทธศาสนา อริยสัจ ๔ โอวาท ๓ - ศาสนาอิสลาม หลักศรัทธา หลักปฏิบัติ หลักจริยธรรม - คริสต์ศาสนา บัญญัติ ๑๐ ประการ	5	6
		ป.6/9	ศาสนพิธีของศาสนาต่าง ๆ - พระพุทธศาสนา เช่น บรรพชา อุปสมบท - ศาสนาอิสลาม เช่น การละหมาด - คริสต์ศาสนา เช่น ศีลล้างบาป - ศาสนาฮินดู เช่น พิธีศราทธ์	5	6

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				(10)	(12)
2	หน้าที่ของพลเมืองดี	ส 2.1 ป.6/1	- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น กฎหมายจราจร กฎหมายทะเบียน ราษฎรกฎหมายยาเสพติดให้โทษ เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. อบจ. ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามกฎหมายดังกล่าว	3	4
		ป.6/2	- ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาที่มีผลต่อตนเองและสังคมไทยและแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมไทย	2	2
		ป.6/3	ความหมายและสำคัญของมารยาทไทย - มารยาทไทยและมารยาทสังคม เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การรับของส่งของ การรับประทานอาหาร การแสดงกิริยาอาการ การทักทาย การสนทนา การใช้คำพูด	3	4

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ป.6/4	- ประโยชน์และคุณค่าทางวัฒนธรรม - ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนภาคต่างๆ ในสังคมไทย - แนวทางการรักษาวัฒนธรรม	1	1
		ป.6/5	- ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่างๆ สถานการณ์จริง - ประโยชน์จากการติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ - หลักการเลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสาร จากสื่อต่างๆ รวมทั้งสื่อที่ไร้พรมแดน	1	1
3				**(5)**	**(6)**
	เรียนรู้เศรษฐศาสตร์	ส 3.1 ป.6/1	- บทบาทของผู้ผลิตที่มีคุณภาพ เช่น คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีจรรยาบรรณ	1	2
		ป.6/2	- คุณสมบัติของผู้บริโภคที่ดี - พฤติกรรมของผู้บริโภคที่บกพร่อง - คุณค่าและประโยชน์ของผู้บริโภคที่รู้เท่าทันที่มีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม	2	2

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ป.6/3	- ความหมาย และความจำเป็นของทรัพยากร - หลักการและวิธีใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด - วิธีการสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติรู้คุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด - วางแผนการใช้ทรัพยากร	2	2
4	เครื่องมือและลักษณะทางกายภาพ	ส 5.1 ป.6/1	- เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม) ที่แสดงลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย - ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติของประเทศไทยเช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว วาตภัยสึนามิ ภัยแล้ง ดินถล่มและโคลนถล่ม - การเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ	5	6
5				**(18)**	**(23)**
	พุทธศาสนิกชนที่ดี	ส 1.2 ป.6/1	- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆภายในวัด เช่น เขตพุทธาวาส สังฆาวาส - การปฏิบัติตนที่เหมาะสมภายในวัด	1	1

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ป.6/2	- การถวายของแก่พระภิกษุ - การปฏิบัติตนในขณะฟังธรรม - การปฏิบัติตนตามแนวทางของพุทธศาสนิกชนเพื่อประโยชน์ต่อศาสนา	2	2
		ป.6/3	- ทบทวนการอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และอาราธนาพระปริตรใน พิธีทอดผ้าป่า พิธีทอดกฐิน และระเบียบพิธีในการทำบุญงานอวมงคล	3	3
			- วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในศาสนพิธี พิธีกรรมของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา และประโยชน์ของการเข้าร่วมศาสนพิธี/พิธีกรรมของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	10	15
		ป.6/4	- การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - ขั้นเตรียมการ - ขั้นพิธีการ	2	2

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
6				(6)	(8)
	พลเมืองกับประชาธิปไตย	ส 2.2 ป.6/1	- บทบาท หน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล	2	3
		ป.6/2	- กิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย ในท้องถิ่นและประเทศ	2	2
		ป.6/3	- การมีส่วนในการออกกฎหมาย ระเบียบ กติกาการเลือกตั้ง - สอดส่องดูแลผู้มีพฤติกรรมการกระทำผิดการเลือกตั้งและแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ - ตรวจสอบคุณสมบัติการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย	2	3
7				(6)	(8)
	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	ส 3.2 ป.6/1	- ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล - ภาษีและหน่วยงานที่จัดเก็บภาษี - สิทธิของผู้บริโภค และสิทธิของผู้ใช้แรงงานในประเทศไทย - การหารายได้ รายจ่าย การออมการลงทุน	2	3
		ป.6/2	- การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจท้องถิ่น เช่น กองทุนหมู่บ้าน	2	2

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ป.6/3	- ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา - กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป - ตัวอย่างการละเมิดแห่งทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท	2	3
8				**(10)**	**(12)**
	การเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์	ส 5.2 ป.6/1	- สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทย - ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทย	4	5
		ป.6/2	- ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่มีต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม - ผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	3	4
		ป.6/3	- แนวทางในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยมีจิตสำนึกรู้คุณค่า	3	3
	รวมทั้งสิ้นตลอดปี			**80**	**100**

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 พุทธศาสนิกชนที่ดี โดยผู้วิจัยได้ใช้ตัวชี้วัด ป.6/3 ในสาระการเรียนรู้แกนกลาง เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลา 10 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา ศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
ป.6	3. อธิบายประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรม และกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	(แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วันวิสาขบูชา) - ประวัติวันวิสาขบูชา - หลักธรรมวันวิสาขบูชา - ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา - กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา - ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชา	2
		(แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 วันมาฆบูชา) - ประวัติวันมาฆบูชา - หลักธรรมวันมาฆบูชา - ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันมาฆบูชา - กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันมาฆบูชา - ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันมาฆบูชา	2
		(แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 วันอาสาฬหบูชา) - ประวัติวันอาสาฬหบูชา - หลักธรรมวันอาสาฬหบูชา - ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันอาสาฬหบูชา - กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันอาสาฬหบูชา	2

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
		- ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมวันอาสาฬหบูชา (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 วันเข้าพรรษา) - ประวัติวันเข้าพรรษา - หลักธรรมวันเข้าพรรษา - ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันเข้าพรรษา -กิจกรรม/ประเพณีที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันเข้าพรรษา	2
		-ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันเข้าพรรษา (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 วันออกพรรษา) - ประวัติวันออกพรรษา - หลักธรรมวันออกพรรษา - ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันออกพรรษา - กิจกรรม/ประเพณีที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันออกพรรษา - ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมวันออกพรรษา	2
		รวม	10

2. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

2.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

มีสถาบันการศึกษาและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ไว้ ดังนี้

Slavin (1995, p. 26 อ้างถึงใน ปวีณา วิหค, 2553, น. 18) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ไว้ว่าการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ได้รับการพัฒนาโดย Aronson ซึ่งมีลักษณะคล้ายจิกซอว์ 2 แต่มีลักษณะแตกต่างกันที่สำคัญหลายอย่างด้วยกัน ทั้งนี้วิธีสอนโดยใช้เทคนิค

จิกซอว์ นักเรียนจะได้อ่านเนื้อหาที่แตกต่างกันไปจากเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ทั้งนี้การเรียนแบบจิกซอว์เนื้อหาที่ใช้ศึกษาจะถูกเขียนเรียบเรียงเป็นบทย่อย ๆ ขึ้นมาใหม่เพื่อให้เข้าใจง่าย ซึ่งตรงข้ามกับจิกซอว์ 2 ซึ่งเนื้อหาที่ใช้ศึกษามีความสัมพันธ์กันไม่ถูกแบ่งออกเป็นเนื้อหาย่อยๆ

กรมวิชาการ (2545, น. 119) ได้ให้ความหมายของเทคนิค Jigsaw ไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนมอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาที่กำหนดให้ สมาชิกแต่ละคนจะถูกกำหนดโดยกลุ่ม ให้ศึกษาเนื้อหาคนละตอนที่แตกต่างกัน ผู้เรียนจะไปทำงานร่วมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาที่เหมือนกัน หลังจากที่ทุกคนศึกษาเนื้อหานั้นจนเข้าใจแล้ว จึงกลับเข้ากลุ่มเดิมแล้วเล่าเรื่องที่ตนศึกษาให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มฟัง โดยเรียงตามลำดับเรื่องราว เสร็จแล้วให้สมาชิกในกลุ่มคนใดคนหนึ่งสรุปเนื้อหาของสมาชิกทุกคนเข้าด้วยกัน ครูผู้สอนอาจเตรียมข้อสอบเกี่ยวกับบทเรียนนั้นไว้ ทดสอบความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในช่วงสุดท้ายของการเรียน

ชวลิต ชูกำแพง (2551, น. 125-128 อ้างถึงใน ศุภสุตา ศรีลำใย, 2560, น. 33) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ไว้ว่าผู้ที่คิดค้นการสอนแบบจิ๊กซอว์เริ่มแรก คือ Elliot Aronson และคณะ หลังจากนั้น Salavin ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาปรับขยายเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้มากยิ่งขึ้นซึ่งเป็นรูปแบบที่เหมาะกับวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบรรยาย เช่น สังคมศึกษา วรรณคดี บางส่วนของวิชาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งวิชาอื่น ๆ ที่เน้นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจมากกว่าการพัฒนาทักษะ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553, น. 75-76 อ้างถึงใน ศุภสุตา ศรีลำใย, 2560, น. 33) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ไว้ว่าคือการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยนักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเช่นเดียวกัน ครูแบ่งเนื้อหาที่จะเรียนออกเป็นหัวข้อย่อยเท่ากับจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่ม และมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นคว้าหัวข้อเดียวกันจะศึกษาบทเรียนหัวข้อนั้นร่วมกันจากนั้นแต่ละคนเข้าไปกลุ่มเดิมเพื่ออธิบายหัวข้อที่ตนศึกษาให้เพื่อนฟังและทำแบบฝึกหัด

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ หมายถึง การแบ่งกลุ่มนักเรียนให้ศึกษาหัวข้อย่อยที่แตกต่างกันแล้วแยกย้ายไปยังกลุ่มที่ได้หัวข้อย่อยเรื่องเดียวกันแล้วช่วยกันศึกษาเนื้อหาจนเข้าใจจากนั้นให้นักเรียนกลับไปยังกลุ่มเดิมแล้วอธิบายเนื้อหาในหัวข้อย่อยที่ได้ศึกษาให้เพื่อน ๆ ภายในกลุ่มฟังโดยเรียงตามลำดับเรื่องราวจนครบทุกคนแล้วทำการต่อให้เป็นเรื่องราวหนึ่งเรื่องและทำแบบทดสอบรายบุคคล สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์นี้เหมาะสำหรับวิชาสังคมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นการเน้นให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่มีมากด้วยการให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ด้วยตนเองจะทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากกว่าการฟังครูสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว

2.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ไว้ ดังนี้

Johnson and Johnson (1994, pp. 31-37 อ้างถึงใน สุมัณฑนา ธีรภัคสิริ, 2559, น. 42) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การมีความสำคัญเกี่ยวข้องกันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มมีการทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการแข่งขันกัน มีการใช้วัสดุอุปกรณ์และข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกันมีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกันรวมทั้งได้รับผลประโยชน์หรือรางวัลโดยเท่าเทียมกัน

2. การปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างการทำงานกลุ่ม (Face To Face Promotion Interaction) เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟังและมีการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน

3. ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่ม (Individual Accountability) เป็นกิจกรรมที่ตรวจเช็คหรือทดสอบให้มั่นใจว่าสมาชิกมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่มหรือไม่เพียงโดยสามารถจะทดสอบเป็นรายบุคคล เช่น การสังเกต การทำงาน การสุ่มถามปากเปล่า เป็นต้น

4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการใช้การทำงานเป็นกลุ่มย่อย (Interpersonal And Smallgroup Skills) ในการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้เพื่อให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะระหว่างบุคคล ทักษะการทำงานกลุ่ม เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการตัดสินใจ การแก้ปัญหาและทักษะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน มีการวางแผน ดำเนินการตามแผน ประเมินผลงาน และปรับปรุงงานร่วมกัน

Johnson and Johnson (1994, pp. 31-37 อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี, 2562, น. 99-101) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือไม่ได้มีความหมายเพียงว่ามีการจัดให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้วให้งานและบอกผู้เรียนให้ช่วยกันทำงานเท่านั้นการเรียนรู้จะเป็นแบบร่วมมือได้ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญครบ 5 ประการ ดังนี้

1. การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (positive interdependence) กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีความตระหนักว่าสมาชิกกลุ่มทุกคนมีความสำคัญและความสำเร็จของกลุ่มขึ้นกับสมาชิกทุกคนในกลุ่มในขณะเดียวกันสมาชิกแต่ละคนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จความสำเร็จของบุคคลและของกลุ่มขึ้นอยู่กับกันและกัน ดังนั้นแต่ละคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนและใน

ขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วยเพื่อประโยชน์ร่วมกัน การจัดกลุ่มเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันนี้ทำได้หลายทาง เช่น การให้ผู้เรียนมีเป้าหมายเดียวกัน หรือให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการทำงาน/การเรียนรู้ร่วมกัน (positive goal in terdependence) การให้รางวัลตามผลงานของกลุ่ม (positive reward interdependence) ารให้งานหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน (positive resource interdependence) การมอบหมายหน้าที่ในการทำงานร่วมกันให้แต่ละคน (positive role interdependence)

2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (face-to-face promotive interaction) การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมรปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายสมาชิกกลุ่มจะห่วงใย ไว้วางใจ ส่งเสริม และช่วยเหลือกันและกันในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกันส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (individual accountability) สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบและพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถไม่มีใครที่จะได้รับประโยชน์โดยไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้นกลุ่มจึงจำเป็นต้องมีระบบการตรวจสอบผลงานทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิธีการที่สามารถส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่มีหลายวิธี เช่น การจัดกลุ่มให้เล็กเพื่อจะได้มีการเอาใจใส่กันได้อย่างทั่วถึง การทดสอบเป็นรายบุคคล การสุ่มเรียกชื่อให้รายงาน ครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม การจัดให้กลุ่มมีผู้สังเกตการณ์ การให้ผู้เรียนสอนกันและกัน เป็นต้น

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุมย่อย (interpersonal and small-group skills) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญ ๆ หลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพ ยอมรับ และไว้วางใจกันและกัน ซึ่งครูควรสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียนเพื่อช่วยให้ดำเนินงานไปได้

5. การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (group processing) กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานของกลุ่มพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม การวิเคราะห์การเรียนรู้นี้อาจทำโดยครูหรือผู้เรียนหรือทั้งสองฝ่ายการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้ เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงานเพราะรู้ว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับและช่วยฝึกทักษะการรู้คิด (metacognition) คือสามารถที่จะประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนที่ได้ทำไป

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ 5 ประการนี้มีส่วนช่วยให้การทำงานกลุ่มได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากเป็นการให้นักเรียนทำงานกลุ่มภายใต้

เป้าหมายเดียวกันแบบพึ่งพาอาศัยกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันปรึกษาหารือกัน และมีการประเมินความรับผิดชอบการทำงานของสมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่ม มีทักษะในการทำงานกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ไว้ ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550 อ้างถึงใน เรวดี ศรีสุข,พย.ม, 2019, น. 10 ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ไว้ว่า

1. ขั้นเตรียมการ ในขั้นตอนนี้เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน เริ่มด้วยผู้สอน ชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน หลังจากนั้นผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยคละผู้เรียนในกลุ่มให้แตกต่างกันในด้านสติปัญญาความถนัดและภูมิหลัง แบ่งจำนวนสมาชิกในกลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน หลังจากนั้นผู้สอนแนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

2. ขั้นสอน ในขั้นตอนนี้ผู้สอนเริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการสอนหรือบรรยายเนื้อหาตามบทเรียนหลังจากนั้นมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้สอนจะอธิบายถึงปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไขหรือคิดวิเคราะห์ หาคำตอบ พร้อมแนะนำ แหล่งข้อมูลค้นคว้า หรือให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคิดวิเคราะห์อย่างชัดเจน

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่สมาชิกภายในกลุ่มจะได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานเป็นทีมการร่วมกันรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ โดยผู้สอนอาจใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจที่น่าสนใจและเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การเล่าเรื่องรอบวง มุมสนทนาคู่ตรวจสอบ คู่คิด ฯลฯ ผู้สอนสังเกตการทำงานของกลุ่ม เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ความกระจ่างในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยหรือต้องการความช่วยเหลือ

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ขั้นตอนนี้สมาชิกภายในกลุ่มจะรายงานผลการดำเนินงานกลุ่ม โดยผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นสามารถซักถามหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น เน้นการตรวจผลงานกลุ่มและผลงานรายบุคคลในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมสิ่งที่ยังต้องปรับปรุงแล้วจึงทำการทดสอบผลงานอีกครั้ง

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงาน ขั้นนี้ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียนผู้สอนช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ที่จำเป็นหรือไม่ครอบคลุม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนที่กำหนดไว้และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข ให้การเสริมแรงโดยการชมเชย หรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (2555, น. 11-11, 11-12) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ไว้ว่า ขั้นตอนสำคัญ มีดังนี้

ขั้นวางแผน

1. เตรียมจุดประสงค์ให้ชัดเจน

2. จัดเตรียมขนาดของกลุ่มผู้เรียนให้ชัดเจนขนาดของกลุ่มที่เหมาะสมไม่ควรเกิน 5 คน และควรมีการคละกันทั้งเพศ ระดับความสามารถ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

3. วางแผนที่จะต้องจัดองค์ประกอบที่ใช้ในการเรียนแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ ให้ครบถ้วน เช่น จะจัดการเรียนแบบร่วมมือในลักษณะจิ๊กซอว์ (JIGSAW) หรือลักษณะแบบสแตด (STAD) เป็นต้น

ขั้นนำไปใช้

1. ทำความเข้าใจกับผู้เรียนโดยอธิบายงานและบทบาทหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติให้ชัดเจน

2. ทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ความร่วมมือของกลุ่มและเป้าหมายของการเรียนที่เป็นเป้าหมายร่วมกันของกลุ่มผู้เรียน

3. มีการตรวจสอบการทำงานร่วมกันของผู้เรียนมีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนตลอดจนระยะเวลาที่ผู้เรียนทำงานร่วมกัน

4. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปบทเรียน

5. ประเมินการทำงานตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ โดยอาจจะให้ผู้เรียนได้ร่วมประเมิน โดยอาจใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริกส์

6. ประเมินกระบวนการทำงานของผู้เรียน

ตัวอย่าง ขั้นตอนการเรียนแบบร่วมมือที่มีลักษณะแบบจิ๊กซอว์ (JIGSAW)

1) ออกแบบการเรียนการสอนที่มีจุดประสงค์ชัดเจนและมีการระบุงานให้ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์

2) จัดกลุ่มผู้เรียนให้เหมาะสมโดยคละผู้เรียนให้มีความสามารถต่างกัน

3) มอบหมายหน้าที่ให้ผู้เรียนให้ชัดเจน คือ กลุ่มเดิม (home) และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert)

4) หลังจากการทำงานร่วมกันในข้อ 4 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert) ให้ทุกคนศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆและทุกคนทำงานร่วมกัน

5) ส่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปยังกลุ่มเดิม (home) ให้ทุกคนทำงานร่วมกัน ถ่ายทอดผลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert) แก่คนอื่นในกลุ่ม

6) ประเมินผลการเรียน

7) ประเมินผลกระบวนการทำงาน

ทิศนา แขมมณี (2560, น. 65-66) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ไว้ว่า

1. จัดนักเรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คนและเรียกกลุ่มนี้ว่ากลุ่มบ้านของเรา (home group)

2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน (เปรียบเสมือนได้ชิ้นส่วนของภาพตัดต่อคนละ 1 ชิ้น) และหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

3. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราแยกย้ายไปรวมกับสมาชิกสมาชิกกลุ่มอื่นซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกันตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert group) ขึ้นมาและร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นอย่างละเอียดและร่วมกันอภิปรายหาคำตอบประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

4. สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปสู่กลุ่มบ้านของเราแต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เช่นนี้ สมาชิกทุกคนก็จะได้เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด

5. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยแต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคลและนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านของเรามารวมกัน (หรือหาค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล

กุลิสรา จิตรชญาวณิช (2562, น. 78) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ไว้ว่า เป็นเทคนิคที่ใช้ในวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความร่วมมือระหว่างสมาชิกในกลุ่มและมีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เทคนิคนี้เหมาะสำหรับการเรียนการสอนในเนื้อหาสาระจากตำรา วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการต่อเรื่องราวมี ดังนี้

1. ผู้สอนกำหนดเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะศึกษาเป็นหัวข้อย่อย ๆ ให้เท่ากับจำนวนสมาชิกในกลุ่ม

2. ผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนโดยให้มีความสามารถคละกันทั้งคนเก่ง ปานกลาง อ่อน ซึ่งเรียกว่า กลุ่มบ้าน (Home Group) แล้วมอบหมายให้สมาชิกแต่ละคนศึกษาเนื้อหาหรือหัวข้อที่ต่างกัน

3. นักเรียนที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาหรือหัวข้อเดียวกันจากแต่ละกลุ่มมาเข้ากลุ่มรวมกันเพื่อศึกษาเนื้อหาหรือหัวข้อที่ได้ร่วมกันเรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Groups)

4. สมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปกลุ่มเดิมของตนที่เรียกว่า กลุ่มบ้าน ผลัดกันอธิบายเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ตนศึกษาให้เพื่อนฟังจนครบทุกเนื้อหาหรือทุกหัวข้อ

5. ผู้สอนทดสอบความรู้ตามเนื้อหาหรือหัวข้อที่ศึกษา แล้วให้คะแนนเป็นรายบุคคล

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมโดยการที่ครูผู้สอนกำหนดจุดประสงค์ของเนื้อหาที่จะสอนให้ชัดเจน แล้วทำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ด้วยการคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน เข้ามาอยู่กลุ่มเดียวกัน เรียกว่ากลุ่มบ้าน แล้วให้นักเรียนรับเนื้อหาหัวข้อย่อยเรื่องที่ต่างกันคนละ 1 ส่วน จากนั้นนักเรียนที่ได้รับเนื้อหาหัวข้อย่อยเรื่องเดียวกันแยกไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี คำสว่าง (2561, น. 28) และวิทวัส แก้วสม (2562, น. 32) ที่ได้สรุปเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ไว้ว่า นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันโดยศึกษาเนื้อหาจากสื่อและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น วีดีทัศน์ website youtube ใบความรู้ แล้วช่วยกันทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระของหัวข้อย่อยอย่างละเอียด แล้วร่วมกันวิเคราะห์หาคำตอบ และข้อสรุป ในประเด็นที่ครูผู้สอนมอบหมายให้ ในระหว่างนี้ครูผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนแต่ละคนของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแล้วบันทึกลงในแบบประเมินการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน แล้วนักเรียนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปยังกลุ่มเดิม คือ กลุ่มบ้าน แล้วนักเรียนแต่ละคนอธิบายเนื้อหาหัวข้อที่ตนเองได้รับให้เพื่อนฟังจนเข้าใจทำเช่นนี้จนครบทุกคน ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคลนำคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดจะได้รับรางวัลและคำชมเชยจากครู จากนั้นครูผู้สอนทำการบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยลงในแบบบันทึกคะแนนแบบทดสอบย่อย

2.4 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้อธิบายถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ไว้ดังนี้

Johnson and Johnson (1987 อ้างถึงใน เรวดี ศรีสุข, พย.ม, 2019, น. 10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ไว้ว่า มี 9 ประการ ดังนี้

1. ผู้เรียนเก่งที่เข้าใจคำสอนของผู้สอนได้ดีสามารถเปลี่ยนคำสอนของผู้สอนเป็นภาษาพูดของผู้เรียน แล้วอธิบายให้เพื่อนฟังได้และทำให้เพื่อนเข้าใจได้ดีขึ้น
2. ผู้เรียนที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟัง จะเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
3. การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัวทำให้ผู้เรียน ได้รับความเอาใจใส่และมีความสนใจมากยิ่งขึ้น
4. ผู้เรียนทุกคนต่างก็พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะผู้สอนคิดคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มด้วย
5. ผู้เรียนทุกคนเข้าใจดีว่าคะแนนของตน มีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนั้นทุกคนต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

6. ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคมมีเพื่อนร่วมกลุ่ม และเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากเมื่อเข้าสู่ระบบการทำงานอันแท้จริง

7. ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันนั้นก็ต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หรือคะแนนของกลุ่มดีขึ้น

8. ผู้เรียนจะมีบทบาททางสังคมในชั้นมากขึ้น เขาจะรู้สึกว่าเขาไม่ได้เรียนหรือหลบไปท่องหนังสือเฉพาะตน เพราะเขาต้องมีหน้าที่ต่อสังคมด้วย นั่นคือเขาต้องอธิบายให้เพื่อนฟังอย่างเข้าใจ

9. ในการตอบคำถามในห้องเรียน หากตอบผิดเพื่อนจะหัวเราะเมื่อเป็นการตอบคำถามรายบุคคลแต่เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าหากตอบผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่ม คนอื่นๆ อาจจะให้ความช่วยเหลือบ้าง ทำให้ผู้เรียนในกลุ่มมีความผูกพันกันมากขึ้น การเรียนรู้แบบร่วมมือมีประโยชน์หลายประการในการพัฒนาผู้เรียนนั่นคือช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นของผู้เรียนพัฒนาความคิดของผู้เรียน เกิดเจตคติที่ดีในการเรียน ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ส่งเสริมทักษะในการทำงานร่วมกันฝึกให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์หรือมุมมองกว้างขึ้น ส่งเสริมทักษะทางสังคม ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนมีการปรับตัวในสังคมได้ดีขึ้น

ทิศนา แขมมณี (2562, น. 101) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ไว้ว่า

1. นักเรียนมีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น (greater efforts to achieve) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีผลงานมากขึ้นการเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (long-term retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพใช้เหตุผลดีขึ้นและคิดอย่างมีวิจารญาณมากขึ้น

2. มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนดีขึ้น (more positive relationships among students) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้นใส่ใจในผู้อื่นมากขึ้นเห็นคุณค่าของความแตกต่างความหลากหลายการประสานสัมพันธ์และการรวมกลุ่ม

3. นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี (greater psychological health) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนมีสุขภาพจิตดีขึ้นมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองละมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและความสามารถในการเผชิญกับความเครียดและความผันแปรต่างๆ

กุลิสรา จิตรชญาวณิช (2562, น. 81-82) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ไว้ว่า

1. เป็นการสร้างความสัมพันธ์และความสามัคคีกันระหว่างนักเรียนในกลุ่ม
2. ทำให้นักเรียนเก่งได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้ที่เรียนอ่อน
3. ช่วยปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมด้านความมีน้ำใจและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน

4. ฝึกความรับผิดชอบในงานที่ได้รับ มีความร่วมมือกันในการทำงานเพราะความสำเร็จของกลุ่มถือเป็นเป้าหมายสำคัญ

5. ฝึกทักษะทางสังคมความเป็นประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน เช่น ทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์มีประโยชน์กับนักเรียนด้วยการให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง อีกทั้งยังทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งได้เรียนรู้และสรุปความรู้ร่วมกัน ก่อให้เกิดความรู้ที่คงทนและช่วยให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอีกด้วยนอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ส่งผลให้มีสุขภาพจิตที่ดีจะทำให้ตั้งใจเรียนมากขึ้นและยังเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนอีกด้วย

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีสถาบันการศึกษาและนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

ศิริชัย นามบุรี (2550, น. 31) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ แบบทดสอบที่ใช้วัดระดับความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งได้เรียนรู้ในช่วงเวลาที่กำหนด

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552, น. 9) ได้กล่าวถึงความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถของสมองได้ตั้งแต่ขั้นต่ำถึงขั้นสูงโดยคำตอบในตัวเลือกนั้นจะมีข้อถูกต้องอยู่เพียงข้อเดียว ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นตัวลวง

ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง (2561, น. 35) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า แบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้ในการวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยและพัฒนาเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลตัวแปรตามที่เป็นผลมาจากการเรียนการสอนหรือนวัตกรรมทางการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มุ่งวัดในงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการวัดความสามารถทางพุทธิพิสัยภายใต้เนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตร โปรแกรมการศึกษา เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีลักษณะเฉพาะคือเป็นความสามารถทางพุทธิพิสัยที่เกิดขึ้นภายหลังที่มีการจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามผู้วิจัยสามารถนำเครื่องมือนี้ไปวัดทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน เพื่อวัดพัฒนาการของผู้เรียนหากช่วงเวลาของการวัดก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนเป็นระยะเวลาที่ไม่ห่างกันมากนักอาจก่อให้เกิด

ปัญหาการจดจำแบบสอบได้ ผู้วิจัยควรเลือกใช้แบบสอบก่อนและหลังเรียนที่มีลักษณะคู่ขนานกันทางโครงสร้างของเนื้อหาที่ใช้วัดความยากง่าย อำนาจจำแนก รวมถึงความเที่ยงของแบบทดสอบที่ใกล้เคียงกัน

อุษาวดี จันทรสนธิ (2561, น. 8-22) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดความรู้และทักษะในเนื้อหาสาระตามหลักสูตรปัจจุบันแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นแบบทดสอบมาตรฐานถูกพัฒนาให้รวมการวัดกระบวนการคิดขั้นสูง (higher-cognitive processes) เข้าไว้ด้วยเนื่องจากหลักสูตรการศึกษาในปัจจุบันเป็นหลักสูตรอิงมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเน้นตัวชี้วัดที่เป็นทักษะการคิดขั้นสูงการให้เหตุผลและการแก้ปัญหา การเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีอยู่แล้วมาใช้ นักวิจัยต้องพิจารณาว่าแบบทดสอบนั้นครอบคลุมเนื้อหาสาระและเวลาในการตอบแบบทดสอบ นอกจากนี้ต้องพิจารณาหลักฐานความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบนั้น

กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล (2561, น. 9-6) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้และทักษะในเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปแล้วหลังจากที่มีการจัดการเรียนการสอนว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด

สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถ พัฒนาทักษะทางสมองในช่วงเวลาที่กำหนดซึ่งสามารถวัดความสามารถได้ในระดับต่ำไปจนถึงระดับสูง โดยในแต่ละข้อคำถามจะมีเพียงตัวเลือกที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว ส่วนตัวเลือกอื่นเป็นเพียงตัวลวงเท่านั้น ซึ่งสามารถใช้วัดผลก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของนักเรียนที่เหมาะสมก็คือ ควรใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานเพื่อวัดความยากง่าย อำนาจจำแนก รวมถึงความเที่ยงของแบบทดสอบและทั้งนี้ทั้งนั้นต้องให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระเพื่อพัฒนาทักษะของนักเรียน

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ไว้ดังนี้

วัลลี สัตยาศัย (2555, น. 777) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ว่า ข้อสอบปรนัย (objective examination) มีอยู่หลายแบบด้วยกันแต่ที่นิยมใช้ในการวัดผลมากที่สุดในปัจจุบัน คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบ (multiple choice question) ประเภทที่มีคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว หรือที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า MCQ เป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลายในการวัดผล ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ได้ดี สามารถครอบคลุมเนื้อหาได้มาก การตรวจให้คะแนนทำได้ง่ายและรวดเร็วเหมาะสำหรับกรณีที่ผู้เข้าสอบมีจำนวนมาก

กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล และ โกศล มีคุณ (2555, น. 13-20, 13-21) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ว่า ข้อสอบแบบเลือกตอบมีหลายประเภท ดังนี้

1. ข้อสอบแบบเลือกตอบธรรมดา (simple multiple choice) เป็นข้อสอบประกอบด้วยคำถาม และตัวเลือก ดังตัวอย่าง

- เมืองใดเป็นเมืองหลวงของประเทศญี่ปุ่น
  - ก. โตเกียว
  - ข. เกียวโต
  - ค. ฮิโรชิมา
  - ง. นางาซากิ

2. ข้อสอบแบบตัวเลือกซ้อน (complex multiple choice) มีลักษณะคล้ายกับข้อสอบแบบเลือกตอบธรรมดา เพียงแต่เป็นการรวมตัวเลือกในแต่ละข้อของข้อสอบมาเป็นตัวเลือกใหม่ รูปแบบของข้อสอบนี้เรียกว่า “ข้อสอบแบบ k” (k type item) ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

คำถาม (stem)

1. ตัวเลือก
2. ตัวเลือก
3. ตัวเลือก
4. ตัวเลือก

ก. ข้อ 1,2,3,
ข. ข้อ 1,3
ค. ข้อ 2,4
ง. ข้อ 4

ตัวอย่างข้อสอบแบบเลือกตอบตัวเลือกซ้อน

- ข้อใดเป็นสินค้าอุปโภค
  1. เสื้อผ้า
  2. เนื้อสัตว์
  3. โทรศัพท์
  4. ผลไม้

  ก. ข้อ 1, 2, 3
  ข. ข้อ 1, 3
  ค. ข้อ 2, 4
  ง. ข้อ 4

3. ข้อสอบแบบตัวเลือกคงที่ (constant choice) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วย คำถามหลาย ๆ ข้อและใช้ตัวเลือกชุดเดียวกันมาตอบคำถามเหล่านี้

ตัวอย่างข้อสอบแบบตัวเลือกคงที่

- จงใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 1 ถึงข้อ 3

ก. วันมาฆบูชา

ข. วันวิสาขบูชา

ค. วันอาสาฬหบูชา

ง. วันเข้าพรรษา

จ. วันออกพรรษา

1. วันใดเป็นวันที่พระรัตนตรัยครบองค์สาม
2. วันใดเป็นวันที่พระสงฆ์สาวกจำนวน 1,250 รูป มาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย
3. วันใดเป็นวันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระพุทธเจ้า

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2555, น. 24-25) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำตอบให้แล้วผู้ตอบต้องตัดสินใจเลือกข้อที่ต้องการหรือพิจารณาข้อความให้ว่าถูกหรือผิดซึ่งข้อสอบชนิดนี้แบ่งออกได้หลายรูปแบบแบบเลือกตอบ ได้แก่ เลือกตอบคำถามแบบเดี่ยว แบบคำถามชุด และแบบคำถาม 2 ชั้น เป็นต้น หรือแบบถูกหรือผิด หรือ แบบจับคู่ ก็ถือเป็นตัวเลือกที่นำมาใช้วัดผลและเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนข้อสอบแบบเลือกตอบตามรายข้อ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแน แต่ถ้าตอบผิด ตอบมากกว่าตัวเลือกหรือไม่ตอบเลย ให้คะแนน 0 คะแนน เป็นต้น

วิรัช วรรณรัตน์ (2558, น. 4) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ว่า รูปแบบข้อสอบแบบเลือกตอบข้อสอบแบบเลือกตอบที่นิยมใช้มีสามแบบ คือ แบบคำถามโดด (Single question) แบบใช้สถานการณ์ (Situational test) และแบบตัวเลือกคงที่ (Constant choices) ซึ่งแต่ละแบบมีข้อพิจารณา ดังนี้

1. แบบคำถามโดด (Single question) เป็นแบบที่นิยมใช้ลักษณะข้อสอบจะประกอบด้วยส่วนคำถาม และส่วนตัวเลือกโดยข้อสอบแต่ละข้อจะเป็นอิสระจากกันคือ ส่วนคำถามและส่วนตัวเลือกคำตอบจะจบลงในตัวไม่ก้าวก่ายกับข้ออื่น เช่น

(0) น้องสาวของพ่อเรียกว่าอะไร ก. ป้า ข. น้า ค. อา ง. ยาย	(00) ปลาชนิดใดเป็นสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม ก. ปลาวาฬ ข. ปลาฉลาม ค. ปลาหมึก ง. ปลาม้า

2. แบบใช้สถานการณ์ (Situational test) เป็นแบบที่ถามและตอบภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดกล่าวคือ ข้อสอบจะมีสถานการณ์กำหนดให้ อาจเป็นข้อความ เนื้อหาสาระ เรื่องราว คำประพันธ์ รูปภาพ ตารางข้อมูล/กราฟ ฯลฯ โดยการตอบคำถามจะต้องใช้สถานการณ์ที่กำหนดเป็นหลัก ดังนั้นการพิจารณาเลือกสถานการณ์ต้องมีประเด็นที่สามารถตั้งคำถามได้ หลักการเขียนข้อสอบแบบใช้สถานการณ์นี้ก็คือไม่ถามตรงเรื่อง ไม่ถามนอกเรื่อง (ตอบคำถามโดยไม่ใช้สถานการณ์) แต่การถามต้องสอดคล้องหรือเกี่ยวข้องกับเรื่อง เช่น

คำชี้แจง ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ (0)-(00) ข้อความ "ทิ้งให้ถูกที่ เป็นลักษณะที่ดีของนักเรียน"

(0) ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด ก. ความดีงาม ข. ความสะอาด ค. ความสวยงาม ง. ความเป็นระเบียบ	(00) การกระทำของใครสอดคล้องกับสาระในข้อความนี้ ก. แดงกวาดขยะไว้มุมห้อง ข. ดำเก็บกระดาษใส่ถุงขยะ ข. ขาวลบกระดานให้สะอาด ง. เขียวเหลาดินสอไว้ใต้โต๊ะ

3. แบบตัวเลือกคงที่ (Constant choices) เป็นแบบที่ใช้ตัวเลือกชุดหนึ่ง ตอบคำถามหลาย ๆ ข้อ รูปแบบข้อสอบนี้นและข้อคำถามสามารถใช้ตัวอย่าง การปฏิบัติ หรือสถานการณ์จริงประกอบได้ เช่นตัวเลือกต้องมีความเป็นเอกพันธุ์โดยตัวเลือกต้องรับกับคำถามมีลักษณะเดียวกันประเภทและทิศทางเดียวกัน เช่น

คำชี้แจง จากข้อ 1-3 ให้พิจารณาเรื่องราวหรือสถานการณ์ในแต่ละข้อที่เกี่ยวข้องกับการขยายพันธุ์พืชแบบใด จาก ก-จ ต่อไปนี้

ก. การปักชำ
ข. การติดตา
ค. การตอนกิ่ง
ง. การเสียบกิ่ง
จ. การเพาะเมล็ด

1. การโน้มกิ่งต้นชบาลงมาแล้วเอาดินกลบไว้บางส่วนภายใน 1-2 สัปดาห์ มีรากงอกจากกิ่ง
2. การขยายพันธุ์ดอกกุหลาบต้นหนึ่งให้มีหลายสีในต้นเดียวกัน
3. การเจริญเติบโตที่ต้องอาศัยการผสมพันธุ์ระหว่างเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย

ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง (2561, น. 36) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ไว้ว่า เป็นการจัดประเภทตามการตอบมีหลายลักษณะตามเกณฑ์การแบ่งไว้ ดังนี้

1. จัดประเภทตามการตอบ
   1.1 แบบกำหนดคำตอบให้เลือก (select-response test)
      1.1.1 แบบสอบถูกผิด (true or false)
      1.1.2 แบบสอบจับคู่ (matching)
      1.1.3 แบบสอบเลือกตอบ (multiple choice)
2. จัดประเภทตามการให้คะแนน
   2.1 แบบสอบปรนัย (Objective test)
      2.1.1 แบบสอบถูกผิด (true or false)
      2.1.2 แบบสอบจับคู่ (matching)
      2.1.3 แบบสอบเติมคำ (completion)
      2.1.4 แบบสอบเลือกตอบ (multiple choice)
      2.1.5 แบบสอบแบบโคลซ (cloze)

กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล (2561, น. 9-7) ได้กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ว่าข้อสอบแบบเลือกตอบเป็นข้อสอบที่มีข้อคำถามให้ผู้ตอบเลือกจากตัวเลือกหลาย ๆ ตัวการเลือกจะต้องพิจารณาถึงข้อความในแต่ละข้อว่าตัวเลือกใดเป็นตัวเลือกที่ถูกที่สุดหรือดีที่สุดลักษณะของข้อสอบแบบเลือกตอบประดอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำถามจะอยู่ในรูปข้อความที่ไม่สมบูรณ์หรือข้อความที่เป็นคำถามและส่วนที่เป็นตัวเลือกหนึ่งเป็นตัวเลือกที่ถูกที่สุดหรือดีที่สุดและตัวเลือกอื่น ๆ จะเป็นตัวเลือกที่ไม่ถูกต้องหรือที่เรียกว่า ตัวลวง

ตัวอย่างข้อสอบแบบเลือกตอบ

นักเรียนต้องการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานในบริษัทเกี่ยวกับการปรับอัตราเงินเดือน จึงได้ทำการสุ่มพนักงานในบริษัทจำนวน 25 คน จาก 60 คน โดยวิธีการใช้ตารางเลขสุ่ม อยากทราบว่านักวิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบใด

ก. การสุ่มอย่างง่าย
ข. การสุ่มแบบเป็นระบบ
ค. การสุ่มแบบแบ่งชั้น
ง. การสุ่มแบบกลุ่ม

จ. การสุ่มแบบหลายขั้นตอน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบเป็นแบบทดสอบที่มีอยู่หลายแบบด้วยกันแต่ที่นิยมใช้ในการวัดผลมากที่สุดในปัจจุบัน คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบ เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ได้ดี สามารถครอบคลุมเนื้อหาได้มาก การตรวจให้คะแนนทำได้ง่ายและรวดเร็ว แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบมีหลายประเภท ได้แก่ ข้อสอบแบบเลือกตอบ ข้อสอบแบบตัวเลือกซ้อน ข้อสอบแบบเลือกตอบธรรมดา เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบนี้เป็นแบบทดสอบที่พิจารณาข้อความว่าถูกหรือผิด ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน แต่ถ้าตอบผิดตอบมากกว่าตัวเลือกหรือไม่ตอบเลย ให้คะแนน 0 คะแนน โดยคำถามจะเป็นแบบคำถามโดด แบบใช้สถานการณ์ และแบบตัวเลือกคงที่ โดยผู้เข้าสอบจะต้องเลือกตัวเลือกที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น

3.3 ข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยแบบชนิดเลือกตอบไว้ ดังนี้

วัลลี สัตยาศัย (2555, น. 779) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ว่า

จุดเด่น

1. ครอบคลุมเนื้อหาได้มาก
2. เป็นข้อสอบที่มีความเที่ยงหรือความเชื่อมั่นสูง
3. ตรวจให้คะแนนได้ง่าย

จุดอ่อน

1. ใช้เวลานานในการสร้างข้อสอบที่ดี
2. วัดได้เฉพาะความรู้
3. วัดความสามารถในการแก้ปัญหาได้จำกัดและไม่สามารถวัดความสามารถในการหาข้อมูลได้
4. มีคำตอบให้เลือกจึงสามารถเดาได้โดยเฉพาะถ้าสร้างข้อสอบไม่ดีจะสามารถเดาได้ง่าย

กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล และโกศล มีคุณ (2555, น. 13-22) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ว่า ข้อสอบแบบเลือกตอบมีข้อดีข้อจำกัด ดังนี้

ข้อดีของข้อสอบแบบเลือกตอบ ข้อสอบแบบเลือกตอบมีข้อดี ดังนี้

1. สามารถวัดผลการเรียนรู้ได้ตั้งแต่ระดับที่ง่ายจนถึงระดับที่ซับซ้อน
2. สามารถสุ่มเนื้อหามาใช้ในการวัดได้มากกว่าข้อสอบแบบอื่น ๆ

3. คำตอบที่ไม่ถูกสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวินิจฉัยทางการเรียนได้

4. คะแนนที่ได้เป็นผลมาจากการเดาน้อยกว่าข้อสอบถูก-ผิด

5. การตรวจให้คะแนนทำได้ง่าย มีความเป็นปรนัย และมีความเที่ยง

ข้อจำกัดของข้อสอบแบบเลือกตอบ ข้อสอบแบบเลือกตอบมีข้อจำกัด ดังนี้

1. การสร้างข้อสอบที่ดีใช้เวลาในการสร้างมาก

2. การสร้างตัวลวงที่เป็นไปได้เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก

3. เป็นข้อสอบที่ไม่สามารถวัดความสามารถในการแก้ปัญหาและความสามารถในการจัดระบบและแสดงความคิดเห็น

4. คะแนนที่ได้เป็นผลมาจากความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการจัดระบบและแสดงความคิดเห็น

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ และเตือนใจ เกตุษา (2556, น. 9-24) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ไว้ว่า

ข้อดี

1. สามารถวัดได้ลึก ข้อสอบแบบเลือกตอบนิกจากจะใช้วัดความรู้ความจำแล้วยังสามารถวัดสมรรถภาพสมองระดับสูง ๆ ได้ดีอีกด้วย

2. คะแนนมีความเชื่อมั่น ทั้งนี้ เพราะสามารถลดการเดาลงได้มากคะแนนที่ได้จึงคงเส้นคงวาขึ้น

3. ครูสามารถนำผลที่ได้จากการตอบข้อสอบปรนัยไปใช้ในการวินิจฉัยผลการเรียนของเด็กได้ว่าเขาบกพร่องในเนื้อหาใด

4. มีความตรงสูง ก็เพราะสามารถสร้างได้มาก ๆ ข้อและวัดได้แทบทุกระดับสมอง

5. เหมาะสำหรับการวิเคราะห์ข้อสอบหาคุณสมบัติและจ้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น

6. คำถามไม่กำกวมเป็น 2 แง่ 2 มุม

7. คะแนนมีความเป็นปรนัยเพราะคะแนนจะไม่เกี่ยวข้องกับลายมือสวยไม่สวย

8. ผู้สอบชอบมากกว่าแบบอื่น กล่าวคือ สนุก ท้าทายความสามารถให้อยากคิดอยากค้นหาคำตอบต่อไป

9. ง่ายต่อการตอบ

ข้อเสีย

1. สร้างยากเพราะเป็นงานที่อยู่ในข่าย “สร้างสรรค์” ต้องอาศัยเวลา ประสบการณ์และทักษะเป็นอันมากที่จะสร้างข้อสอบแบบเลือกตอบชนิดดีได้ จุดที่ทำให้ออกข้อสอบแบบนี้ดีได้ยากคือ การสร้าง “ตัวลวง” และตัวถูก ให้ใกล้เคียงกับตัวลวง

2. ค่าใช้จ่ายสูง เช่น กินที่มาก เปลืองแรงงานและเงิน

สรุปได้ว่า ข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ข้อดีคือ เป็นแบบทดสอบที่ครอบคลุมเนื้อหามีความเที่ยงหรือความเชื่อมั่นสูงและตรวจให้คะแนนได้ง่ายสามารถวัดผลการเรียนรู้ได้ตั้งแต่ระดับที่ง่ายจนถึงระดับที่ซับซ้อน สามารถสุ่มเนื้อหามาใช้ในการวัดได้มากกว่าข้อสอบแบบอื่น ๆ คำตอบที่ไม่ถูกสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวินิจฉัยทางการเรียนได้ คะแนนที่ได้เป็นผลมาจากการเดาน้อยกว่าข้อสอบถูก-ผิด การตรวจให้คะแนนทำได้ง่าย มีความเป็นปรนัยและมีความเที่ยง อีกทั้งยังสามารถวัดได้ลึกนอกจากจะใช้วัดความรู้ความจำแล้ว ยังสามารถวัดสมรรถภาพสมองระดับสูง ๆ ได้ดีอีกด้วย เพราะสามารถลดการเดาลงได้มากคะแนนที่ได้จึงคงเส้นคงวาขึ้นครูสามารถนำผลที่ได้จากการตอบข้อสอบปรนัยไปใช้ในการวินิจฉัยผลการเรียนของนักเรียนได้ว่า เขาบกพร่องในเนื้อหาเรื่องใดเนื่องจากมีความตรงสูง เหมาะสำหรับการวิเคราะห์ข้อสอบ ส่วนข้อจำกัดนั้นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบจะใช้เวลานาน ในการสร้างข้อสอบทำให้เสียเวลาและวัดได้เฉพาะความรู้ความสามารถได้จำกัด และมีคำตอบให้เลือกจึงสามารถเดาได้ง่าย อีกทั้งการสร้างตัวลวงสามารถทำได้ยาก ไม่สามารถวัดความสามารถในการแก้ปัญหาและความสามารถในการจัดระบบและแสดงความคิดเห็นและค่าใช้จ่ายสูง

3.4 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2556, น. 97-99) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรจะใช้เป็นกรอบในการออกข้อสอบโดยระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่อง และพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3. กำหนดชนิดของข้อสอบ และศึกษาวิธีสร้าง ผู้ออกข้อสอบต้องเลือกชนิดของข้อสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลัก และวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร และให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

5. ตรวจทานข้อสอบ เพื่อให้ข้อสอบมีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วน ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณา ทบทวนตรวจทานข้อสอบอีกครั้งก่อนที่จะพิมพ์ และนำไปใช้ต่อ

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง โดยทำการจัดพิมพ์ข้อสอบทั้งหมด จากนั้นจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลองโดยมีคำชี้แจง หรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ (Direction) และวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลุ่มที่ต้องการสอบจริง แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ

8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริงจากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่ามีข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพหรือคุณภาพไม่ดีพอ อาจจะต้องตัดทิ้ง หรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบนั้นให้มีคุณภาพดีขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

สันติ งามเสริฐ (2560, น. 61-65) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า การสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบทดสอบว่าต้องการนำไปใช้ในสถานการ์ใด เช่น การวินิจฉัยผู้เรียนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้เรียนรู้

2. การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรได้บ้างภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน

3. การกำหนดผังการสรางข้อสอบ การกำหนดผังการสร้างข้อสอบสาระสำคัญ ประกอบด้วย 1) เนื้อหาที่จะออกสอบ 2) น้ำหนักความสำคัญแต่ละเนื้อหา 3) จำนวนข้อสอบ และ 4) กระบวนการทางพุทธิปัญญาหรือสมรรถนะที่ต้องการวัด (จำ-สร้างสรรค์) ผังการสรางข้อสอบจะช่วยให้ครูผู้สอนออกข้อสอบได้อย่างมีหลักการ

4. การเลือกรูปแบบข้อคำถาม ข้อสอบมีหลายรูปแบบ เช่น แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบหลายตัวเลือก แบบตอบสั้น แบบเติมคำ และแบบความเรียง ข้อสอบแต่ละแบบมีคุณลักษณะและความสามารถในการวัดผลการเรียนรู้ได้แตกต่างกัน การเลือกรูปแบบของข้อสอบแต่ละชนิด ครูผู้สอนจึงควรเลือกให้เหมาะสมกับผลการเรียนรู้และสมรรถนะที่มุ่งหวัง

5. การเขียนข้อคำถามและตัวเลือก ลงมือเขียนข้อสอบตามที่กำหนดไว้ในผังการสร้างข้อสอบในแต่ละประเภทอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ข้อสอบที่ดีมีคุณภาพได้คะแนนสอบที่สามารถสะท้อนความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะของผู้เรียนตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ครูกำหนดไว้

6. การตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ คุณภาพของข้อสอบเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการสะท้อนความสามารถของข้อสอบในการวัดสิ่งที่มุ่งหวัง ซึ่งก็คือ ความรู้หรือสมรรถนะของผู้เข้าสอบได้อย่างถูกต้องแม่นยำ น่าเชื่อถือ การหาคุณภาพข้อสอบสามารถแบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาที่สำคัญ ได้แก่ 1) คุณภาพก่อนนำข้อสอบไปใช้ 2) คุณภาพหลังนำข้อสอบไปใช้

กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล (2561, น. 9-38, 9-39) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่ากระบวนการสร้างเครื่องมือวิจัยโดยทั่วไปมีหลายขั้นตอน ในประมวลสาระวิชาชุดนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์คุณลักษณะที่ต้องการวัด เป็นการพิจารณาว่าคุณลักษณะที่ต้องการวัดคืออะไร โดยการพิจารณาจากวัตถุประสงค์การวิจัยหรือสมมติฐานการวิจัยว่าตัวแปรที่ต้องการวัดคืออะไร กล่าวคือ เป็นความสามารถทางด้านความคิด ความรู้สึกหรืออารมณ์หรือความสามารถในการปฏิบัติ

2. กำหนดความหมายหรือนิยามคุณลักษณะ เมื่อทราบความหมายหรือนิยามหรือตัวแปร ที่ต้องการวัดแล้วจะต้องกำหนดความหมายหรือคำนิยามว่าคืออะไรหรือหมายความว่าอย่างไรและถ้าจะวัดคุณลักษณะนั้นจะมีเนื้อหาครอบคลุมอะไรบ้าง

3. เลือกวิธีการและชนิดของเครื่องมือวิจัย เมื่อนิยามคุณลักษณะที่ต้องการวัดแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือ ต้องเลือกวิธีการและชนิดของเครื่องมือวิจัยว่าควรใช้วิธีการใด และเครื่องมือวิจัยอะไรจึงจะสามารถวัดคุณลักษณะนั้น ๆ ได้เหมาะสมที่สุด เช่น ต้องการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิธีการที่เหมาะสม คือ การทดสอบ และเครื่องมือวิจัยที่เหมาะสม คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. สร้างเครื่องมือ/เขียนข้อคำถาม เมื่อเลือกวิธีการและชนิดของเครื่องมือวิจัยแล้ว จะต้องสร้างเครื่องมือ/เขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมลักษณะที่ต้องการวัดเพราะฉะนั้นก่อนที่จะสร้างเครื่องมือ/เขียนข้อคำถามจะต้องกำหนดลักษณะของเครื่องมือว่าจะใช้เครื่องมือประเภทใด กล่าวคือ ถ้าใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยจะต้องพิจารณาว่าจะใช้แบบสอบถามชนิดใด เช่น คำถามปลายเปิด แบบมาตราประเมินค่า เมื่อเลือกชนิดของแบบสอบถามแล้วจึงเขียนข้อคำถามตามลักษณะชนิดของแบบสอบถามนั้นๆ

5. พิจารณาทบทวนข้อคำถาม เมื่อสร้างเครื่องมือ/เขียนข้อคำถามแล้วจะต้องพิจารณาว่าข้อคำถามที่สร้างขึ้นได้ครอบคลุมเนื้อหาตามที่นิยามหรือให้ความหมายไว้หรือไม่ หากยังไม่ครอบคลุมจะต้องปรับจนกว่าจะครอบคลุมและครบถ้วนตามคุณลักษณะที่ต้องการวัด

6. จัดทำต้นฉบับของเครื่องมือวิจัย เมื่อพิจารณาทบทวนข้อคำถามแล้วและแน่ใจว่าได้เขียนข้อคำถามครบถ้วนแล้ว จึงนำข้อคำถามทั้งหมดมาเป็นฉบับเพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพต่อไป

7. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย เป็นการนำเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบคุณภาพซึ่งสามารถทำได้ ดังนี้

7.1 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยก่อนนำไปทดลองใช้ เป็นการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับคุณลักษณะหรือตัวแปรที่ต้องการวัด ตามที่ได้นิยามไว้ว่าครอบคลุมหรือไม่ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยในขั้นตอนนี้สามารถทำได้กับบุคคลต่อไปนี้

7.1.1 นักวิจัยร่วม เพื่อพิจารณาว่าเครื่องมือวิจัยบรรลุตามเป้าหมายของวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาหรือไม่

7.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ในเนื้อหาที่จะถามในเครื่องมือวิจัยเพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถามในด้านเนื้อหา ตลอดจนการตรวจสอบข้อคำถาม บางข้อมีการชี้นำ

7.2 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยการนำไปทดลองใช้ เป็นการนำเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัยในการนำเครื่องมือวิจัยไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย ในการนำเครื่องมือวิจัยไปทดลองใช้เป็นการพิจารณาว่า ผู้ตอบแต่ละคนแปลความหมายของข้อคำถามเหมือนกันหรือไม่ ภาษาที่ใช้ในการเขียนข้อคำถามอ่านแล้วเข้าใจหรือไม่ การจัดลำดับคำถาม คำชี้แจง ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการตอบ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ในขั้นตอนนี้จะนำมาหาคุณภาพเครื่องมือต่อไป

8. ทำคู่มือการใช้เครื่องมือวิจัย หลังจากได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยแล้วต้องจัดทำคู่มือหรือคำแนะนำการใช้ซึ่งประกอบด้วยจุดมุ่งหมายการสร้างเครื่องมือ วิธีการใช้เครื่องมือ และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้ได้ สำหรับการวิจัยโดยทั่วไป ถ้าสร้างเครื่องมือวิจัยขึ้นใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเองอาจไม่จำเป็นต้องทำคู่มือการใช้เครื่องมือวิจัยก็ได้ แต่ถ้าต้องการสร้างเครื่องมือวิจัยให้เป็นมาตรฐานเพื่อให้ผู้อื่นนำไปใช้ต่อไป การทำคู่มือการใช้เครื่องมือวิจัยจำเป็นต้องมี มิฉะนั้น ผู้ที่ต้องการนำเครื่องมือวิจัยไปใช้จะไม่ทราบในส่วนที่เป็นรายละเอียดและการนำไปใช้อาจไม่ตรงกับจุดประสงค์ของผู้สร้างเครื่องมือก็ได้

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหาสาระที่ใช้สอน กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดตามแนวคิดของบลูมปรับปรุงใหม่ ในปี ค.ศ.1990 โดย Anderson and Krathwohl, 2001 อ้างถึงใน กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล และโกศล มีคุณ, 2555, น. 13-9) ได้กล่าวถึงการแบ่งระดับพฤติกรรม ไว้ 6 ขั้น ดังนี้ 1) ความจำ 2)ความเข้าใจ 3) การประยุกต์ 4) การวิเคราะห์ 5) การประเมินค่า 6) การสร้างสรรค์ แล้วทำการสร้างแบบทดสอบโดยกำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่จะทำการจัดการเรียนรู้แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบจากนั้นนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบมาใช้วัดเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนปละหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

3.5 แนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ ดังนี้

วัลลี สัตยาศัย (2555, น. 778-779) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ไว้ว่า การสร้างคำถาม (lead-in) ควรเป็น

1. ประโยคคำถามที่สมบูรณ์และเป็นคำถามที่สามารถทำให้คิดถึงคำตอบได้โดยไม่ต้องเห็นชุดคำตอบก่อนจึงทราบว่าต้องการถามอะไร

2. ควรเขียนให้อยู่ในรูปของข้อความบอกเล่า (positive form) เพราะจะวัดผลการเรียนรู้ที่สำคัญได้ดีกว่าข้อความปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ กรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้คำถามที่เป็นปฏิเสธในการวัดผลการเรียนรู้ที่สำคัญควรเน้นคำนั้นโดยการขีดเส้นใต้หรือพิมพ์ตัวใหญ่หรือจัดไว้ตอนท้ายของประโยค

3. ควรถามเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

การสร้างชุดคำตอบ (answer set)

1. ตัวเลือกที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง (key) ควรมีคำตอบเดียวเท่านั้นและควรชัดเจนถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

2. ตัวเลือกต่าง ๆ ควรสอดคล้องกับโจทย์ทั้งไวยากรณ์และรูปแบบ

3. ตัวเลือกที่ถูกต้องและตัวลวง (distractor) ต่าง ๆ ควรมีความละม้ายคล้ายคลึงกันมากที่สุดทั้งไวยากรณ์และรูปแบบตลอดจนความยาวเพื่อไม่ให้เป็นเครื่องบอกร่องรอยคำตอบที่ถูกต้องให้ผู้เรียนสามารถเดาคำตอบได้

4. ควรหลีกเลี่ยงคำพูดที่เป็นเครื่องช่วยให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือกำจัดตัวลวงที่ผิดออกไปได้ง่าย เช่น มีคำที่คล้ายกันในโจทย์และคำตอบที่ถูกต้อง มีคำในคำตอบที่ถูกต้องเหมือนกับคำในตำราเรียน เขียนคำตอบที่ถูกต้องยาวหรือสั้นต่างจากตัวเลือกอื่น ๆ

5. กรณีที่ชุดคำตอบเป็นตัวเลขควรเรียงข้อความตามลำดับตัวเลขจากน้อยไปมาก เช่น 15 20 25 30 35

6. การสร้างตัวลวงที่มีประสิทธิภาพควรใช้คำหรือข้อความที่ผู้เรียนมักเข้าใจผิดบ่อยๆ หรือเป็นข้อบกพร่องหรือเป็นข้อผิดพลาดของผู้เรียนเสมอและตัวลวงที่ใช้ไม่ควรเป็นข้อความที่ตรงข้ามโดยตรงกับคำตอบที่ถูกต้อง

7. หลีกเลี่ยงการใช้คำว่า “ถูกหมดทุกข้อ” เป็นตัวเลือกเพราะจะทำให้เดาคำตอบได้ง่ายขึ้น

8. ควรให้รหัสคำตอบที่ถูกต้องอยู่ในลักษณะแบบคละกันเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนเดาหรือจับรหัสของคำตอบที่ถูกต้องได้

วิรัช วรรณรัตน์ (2558, น. 5-6) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ว่า เทคนิคในการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบประกอบด้วยส่วนสำคัญสองส่วน คือ ตัวคำถามและตัวเลือก ดังนั้นการเขียนข้อสอบจึงต้องพิจารณาทั้งส่วนตัวคำถามและส่วนตัวเลือก

1. การเขียนตัวคำถามโดยใช้เนื้อหาและข้อความทางภาษาเป็นสื่อในการเขียนข้อคำถามซึ่งมีประเด็นควรพิจารณา ดังนี้

1.1 มีความชัดเจนในการสื่อความ

1.2 ถามให้เฉพาะและใช้ภาษาได้กะทัดรัด

1.3 หลีกเลี่ยงคำถามที่เป็นปฏิเสธหรือซ้อนปฏิเสธ

1.4 ถามให้คิด โดยถามขั้นสรุปสาระสำคัญ

2. การเขียนตัวเลือก ตัวเลือกประกอบด้วยตัวถูกและตัวลวงที่กำหนดให้ผู้สอบเลือกตอบ โดยตัวเลือกทุกตัวต้องมีโอกาสให้ผู้ตอบได้เลือกตอบ ซึ่งมีประเด็นที่ควรพิจารณา ดังนี้

2.1 มีความเป็นไปได้ ตัวถูกและตัวลวงต้องมีความเป็นไปได้ทั้งทางหลักวิชาและสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง ถูกผิดตามหลักวิชาและมีตัวถูกเพียงตัวเดียว

2.2 มีความเป็นเอกพันธ์และเป็นอิสระต่อกัน ตัวเลือกควรมีลักษณะที่เป็นเรื่องราวเดียวกัน ทิศทางเดียวกัน สอดรับกับตัวคำถาม โดยตัวเลือกมีนัยที่ม้ำอนหรือก้าวก่ายกัน

2.3 ไม่แนะคำตอบ ตัวถูกที่ดีต้องไม่ใช้คำและเสียงซ้ำกับตัวคำถาม ไม่ใช้ศัพท์ที่แปลกและสะดุดตาหรือขยายความจนชัดเจน

2.4 หลีกเลี่ยงตัวเลือกประเภทปลายเปิดหรือปลายปิด ตัวเลือกที่ดีต้องพยายามหลีกเลี่ยงใช้คำว่า ถูกทุกข้อ ผิดทุกข้อ ไม่มีข้อใดถูก ถูกเฉพาะ ก หรือ ข ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเด็นการถามที่ต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ หรือถามกว้างเกินไป

2.5 ตัวถูกและตัวลวง ถูกเด่นผิดโด่ง ตัวถูกและตัวลวงต้องไม่ถูกหรือผิดอย่างเด่นชัด การเขียนตัวเลือกต้องเป็นไปได้ ตัวลวงต้องมีโอกาสให้ผู้ตอบได้คิดตอบ

สรุปได้ว่าแนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบเป็นการสร้างคำถามที่สามารถทำให้คิดถึงคำตอบได้โดยไม่ต้องเห็นชุดคำตอบ และควรเขียนคำถามให้อยู่ในรูปของข้อความบอกเล่าเพียงแค่ประเด็นใดประเด็นหนึ่ง และตัวเลือกควรมีคำตอบเดียวที่ชัดเจนและควรสอดคล้องกับคำถามและสอดคล้องกับตัวเลือกที่ถูกต้องและตัวลวงด้วยยังต้องมีความคล้ายกันนอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงคำว่า “ถูกหมดทุกข้อ” เป็นตัวเลือก เพราะจะทำให้เดาคำตอบได้ง่ายขึ้น และในการเขียนข้อคำถามควนเขียนให้สื่อความได้ชัดเจนใช้ภาษาได้กะทัดรัดไม่ใช้คำถามที่เป็นปฏิเสธหรือซ้อนปฏิเสธด้วยการถามให้คิดหรือถามให้สรุปสาระสำคัญแล้วตัวเลือกนั้นต้องมีความเป็นไปได้ตามหลักวิชาและสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงและมีตัวถูกเพียงตัวเดียวและเป็นอิสระแต่ให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องราวเดียวกันและสอดคล้องกับตัวคำถาม โดยไม่ชี้นำแนะคำตอบและข้อความต้องไม่ซ้ำกับข้อคำถามไม่ควรใช้คำศัพท์ที่แปลกและสะดุดตาหรือขยายความจนชัดเจน ต้องหลีกเลี่ยงตัวเลือกประเภทปลายเปิดหรือปลายปิด เป็นการฝึกให้นักเรียนได้คิดหาคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

3.6 การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

สุจิตรา หังสพฤกษ์ (2559, น. 4-25, 4-26) ได้กล่าวถึงการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า การตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญเป็นการพิจารณาคุณภาพเครื่องมือวัดที่สร้างขึ้นในด้านความเข้าใจภาษาที่ใช้และคุณภาพด้านความตรงซึ่งอาจจะเป็นความตรงเชิงโครงสร้างแล้วแต่กรณีเป็นการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 2 กลุ่ม คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาซึ่งมีความรู้ในเนื้อหาและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการวัดและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างเครื่องมือซึ่งเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการวัดคุณลักษณะต่าง ๆ และการสร้างเครื่องมือผู้สร้างเครื่องมือจะนำผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงเครื่องมือวัดเพื่อให้ได้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพต่อไป ควรใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3-5 คน การพิจารณาเลือกผุ้เชี่ยวชาญควรเลือกจากวุฒิการศึกษา สาขาวิชาศึกษา ประสบการณ์ในการสร้างเครื่องมือวัด และประสบการณ์ในการทำงาน การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดโดยผู้เชี่ยวชาญอาจนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาความตรงของเครื่องมือโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index) หรือ IOC ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อข้อความนั้นตรงและสอดคล้องกับเนื้อหากับวัตุประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจหรือไม่สามารถตัดสินใจได้

-1 เมื่อข้อคำถามนั้นไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ก็แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความตรง แต่ถ้าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้สร้างเครื่องมือจึงควรปรับปรุงข้อคำถามข้อนั้นใหม่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล และโกศล มีคุณ (2561, น. 13-32, 13-42) ได้กล่าวถึง การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ว่า เครื่องมือประเมินผลเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาในวิชาสังคมศึกษา คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะฉะนั้น ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจะตรวจสอบคุณภาพของคุณภาพของเครื่องมือเป็นรายข้อ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับ

1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเป็นรายข้อ จะพิจารณาถึงความยากของข้อสอบ (item difficulty) และอำนาจจำแนกของข้อสอบ (item discrimination)

1.1 ความยากของข้อสอบ หมายถึง สัดส่วนหรือเปอร์เซ็นต์ของผู้สอบที่ตอบแต่ละข้อคำถามถูก ตัวอย่างเช่น มีผู้สอบ 15 คน จาก 25 คน ตอบคำถามข้อหนึ่งถูก ค่าความยากของข้อคำถามเท่ากับ 15/25 = .60 หรือ 60% สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าความยากจะแทนด้วย p ซึ่งหมายถึงสัดส่วน (proportion) หรือเปอร์เซ็นต์ (percentage) การหาค่าความยากของข้อสอบ

1.2 อำนาจจำแนก หมายถึง ความสามารถของข้อสอบที่จะจำแนกผู้สอบที่ได้คะแนนสูง (มีความรู้มาก) ออกจากผู้สอบที่ได้คะแนนต่ำ (มีความรู้น้อย) ตัวอย่างเช่น มีผู้สอบ 90% ที่ได้คะแนนสูง และ 40% ที่ได้คะแนนต่ำที่ตอบข้อคำถามข้อนั้นถูกอำนาจจำแนกของข้อสอบจะเท่ากับ 90%-40% = 50% = 50% = .50 จะเห็นว่าค่าอำนาจจำแนกก็คือ ผลต่างของความยากระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำนั่นเอง

2. การตรวจสอบคุณภาพคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับ เป็นการพิจารณาเกี่ยวกับความตรง (validity) และความเที่ยง (related validity)

2.1 ความตรง หมายถึง ความสามารถของเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างแท้จริง เครื่องมือประเมินผลเพื่อพัฒนาสติปัญญาในวิชาสังคมศึกษา คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมากจะตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ (criterion related validity)

2.1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา เป็นการพิจารณาว่าข้อคำถามในเครื่องมือวัดเป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมดที่ต้องการวัดหรือไม่

2.1.2 ความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้กับเกณฑ์ความตรงเชิงสัมพันธ์ แบ่งเป็น ความตรงตามสภาพ และความตรงเชิงพยากรณ์

2.2 ความเที่ยง ในความหมายทั่ว ๆ ไปหมายถึง ความคงที่ของการวัด ซึ่งเป็นคำที่บอกให้ทราบว่าเครื่องมือมีความคงที่ในการวัดมากน้อยเพียงใด

ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง (2561, น. 82-107) ได้กล่าวถึง การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจะเน้นการนำเสนอวิธีการตรวจสอบตามแนวคิดทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (Classical Test Theory) ทั้งความยาก อำนาจจำแนก/ความไว ความตรงและความเที่ยง ดังรายละเอียดในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความยาก ถือเป็นความเข้มของข้อคำถามที่หากผู้รับการทดสอบที่มีคุณลักษณะทางพุทธิพิสัยหรือความสามารถทางสมองสูงในเรื่องนั้นจะมีโอกาสทำข้อที่มีความยากมากได้และมักแทนสัญลักษณ์เป็นค่า p ที่ย่อมาจากสัดส่วน (proportion) หรือเปอร์เซ็นต์จำนวนผู้ตอบถูก (percent)

2. อำนาจจำแนก/ความไว เป็นความสามารถในการจำแนกความรู้ความสามารถของบุคคลออกจากกันได้อย่างชัดเจน ในส่วนของอำนาจจำแนกจะเป็นความสามารถของข้อสอบ/ข้อคำถามในการจำแนกความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีคุณลักษณะที่ต้องการวัดมากกับน้อยหรือเรียกว่าระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำออกจากกันได้ มักใช้ r ที่มาจากความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวม

3. ความตรง เป็นหลักฐานที่แสดงถึงความถูกต้องในการวัดตัวแปรที่สนใจ สะท้อนสภาพที่แท้จริงของสิ่งที่ต้องการวัดและสอดคล้องกับทฤษฎีหรือแนวคิดที่สนใจศึกษา หลักฐานที่สะท้อนความตรงประกอบด้วย หลักฐานในเชิงเนื้อหา หลักฐานในเชิงความสัมพันธ์กับเกณฑ์ภายนอกและหลักฐานในเชิงโครงสร้างของการวัด ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 หลักฐานเชิงเนื้อหา เป็นความครอบคลุมครบถ้วนและเป้นตัวแทนของสาระสำคัญในแต่ละด้านของสิ่งที่ต้องการจะวัด

3.2 หลักฐานเชิงความสัมพันธ์กับเกณฑ์ภายนอก ความตรงของเครื่องมือการวิจัยแสดงถึงความสามารถในการวัดพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัดได้สอดคล้องกับเกณฑ์ภายนอกที่น่าเชื่อถือ

3.3 หลักฐานเชิงโครงสร้าง เป็นการสะท้อนว่าเครื่องมือวัดได้ตรงกับโครงสร้างภายในของคุณลักษณะที่มุ่งวัด หรือวัดได้สอดคล้องกับโครงสร้างทางทฤษฎีที่มุ่งวัด

4. ความเที่ยง เป็นความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือการวิจัยซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือการวิจัยฉบับเดียวกัน 2 ครั้ง หรือความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือการวิจัยที่มีความเป็นคู่ขนานกันหรือความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในเครื่องมือการวิจัยฉบับเดียวกันหรือรวมถึงความสอดคล้องระหว่างข้อมูลเมื่อมีผู้ประเมินอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป

สรุปได้ว่าการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและเพื่อให้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคุณภาพและได้มาตรฐานนั้นจะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการหาคุณภาพรายข้อ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินหาค่าความสอดคล้อง(IOC)ของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำไปหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

พระมหาสุรพล ผ่องนรา (2553, น. 66) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ที่มีต่อทักษะการคิดแบบอรรถสัมพันธ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พะเยาว์ คงยืน (2554, น. 97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ที่มีต่อมนุษยสัมพันธ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วนิดา ชมภูพงษ์ (2555, น. 97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์เรื่องภูมิศาสตร์ประเทศไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 4 (เชาวนปรีชาอุทิศ) ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนจากการเรียนด้วยชุดการเรียนแบบร่วมมือเรื่องภูมิศาสตร์ประเทศไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 36 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.1

ศุภสุตา ศรีลำไย (2560, น. 99) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

สุกัญญา โยธายุทธ (2561, น. 118) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลการพัฒนาการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ประกอบแผนผังความคิดประเภทใยแมงมุมเรื่องพุทธประวัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ประกอบแผนผังความคิดประเภทใยแมงมุมเรื่องพุทธประวัติ มีค่าเฉลี่ย 34.10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.25 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Holiday (1995 อ้างถึงใน ปวีณา วิหค, 2553, น. 48) ได้ทำการศึกษาวิจัย การใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด 2 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติในการเรียนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนระดับ 9 กลุ่มตัวอย่าง 90 คน ที่เรียนวิชาภูมิศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแห่งหนึ่งบริเวณ ปากแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดสังคมมิติสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ ผู้สังเกตการณ์สอน และสัมภาษณ์นักเรียนทั้งก่อนและ หลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าและความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติ ไม่มีความแตกต่างกัน

Mattingly and Vansickle (1991 อ้างถึงใน พะเยาว์ คงยืน, 2554, น. 71-72) ได้ทำการศึกษาวิจัย การเรียนแบบร่วมมือ (จิกซอว์ 2) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษาโดยได้ทำการศึกษาวิจัยกับนักเรียนระดับ 9 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มนักเรียนจำนวน 23 คนให้ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ (จิกซอว์ 2) และสุ่มนักเรียนอีก 22 คนให้ได้รับการสอนแบบดั้งเดิม ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยการเรียนแบบร่วมมือ (จิ๊กซอว์ 2) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบดั้งเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

Souvignier (2007, pp. 755-771 อ้างถึงใน ศราวุฒิ เวียงอินทร์, 2560, น. 74) ได้ศึกษาการสอนแบบกลุ่มร่วมมือโดยการสอนแบบสืบสวนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้วยการสอน 3 วิธี คือ สอนด้วยเทคนิค jigsaw การสอนแบบสืบสวนและสอนปกติตามคู่มือครูกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนเกรด 3 ในการสอน 3 รายวิชา คือ เรขาคณิต 3 หน่วย ดาราศาสตร์ 1 หน่วย และวิชาอื่น ๆ 6 หน่วย ในการสอนแต่ละหน่วยมีการทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนและระหว่างเรียน ผลกสรศึกษาพบว่า ผลการเรียนในหน่วยคณิตศาสตร์ไม่มีผลแตกต่างกับการสอนทั้ง 3 วิธี แต่การเรียนหน่วยดาราศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์มากกว่าการเรียนการสอนตามคู่มือครู การวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มทดลองพบว่าการเรียนโดยใช้เทคนิค jigsaw และเทคนิคแบบสืบสวนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนแบบปกติตามคู่มือครู

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นแบบกึ่งทดลอง และส่วนใหญ่เป็นการทดลองกลุ่มเดี่ยวและมีส่วนช่วยทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ลงมือปฏิบัติมีการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สรุปเนื้อหาที่เรียนด้วยตนเองทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากกว่าการฟังครูสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว และส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำผลการวิจัยที่ได้ศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กรอบแนวคิดการวิจัย
2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
   3.1 การดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
   3.2 การดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังเรียน มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

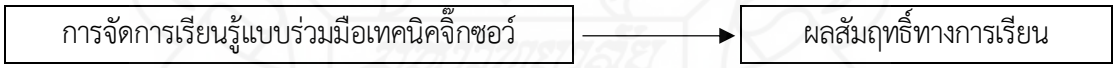

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 20 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง มีรายละเอียด ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง วันวิสาขบูชา เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วันมาฆบูชา เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง วันอาสาฬหบูชา เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วันเข้าพรรษา เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วันออกพรรษา เวลา 2 ชั่วโมง

โดยมีส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1) มาตรฐานการเรียนรู้
2) ตัวชี้วัด
3) สาระสำคัญ
4) สาระการเรียนรู้
5) จุดประสงค์การเรียนรู้
6) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
8) สื่อและแหล่งการเรียนรู้

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับฉบับก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยยึดหลักพฤติกรรมที่ต้องการวัดตามแนวคิดของบลูมปรับปรุงใหม่ ในปี ค.ศ. 1990 โดย Anderson and Krathwohl, 2001 อ้างถึงใน กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล และโกศล มีคุณ, 2555, น. 13-9) ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของนักเรียน คือ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ การวิเคราะห์ และการประเมินค่า

การดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งตรงตามแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชาของวิชาสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส 16101 ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

3. กำหนดสาระการเรียนรู้ เนื้อหา หน่วยการเรียนรู้ กำหนดชั่วโมงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือก สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ของวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ศาสนิกชนที่ดี เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้เวลา 10 ชั่วโมง มีรายละเอียด ดังนี้

1) วันวิสาขบูชา จำนวน 2 ชั่วโมง
2) วันมาฆบูชา จำนวน 2 ชั่วโมง
3) วันอาสาฬหบูชา จำนวน 2 ชั่วโมง
4) วันเข้าพรรษา จำนวน 2 ชั่วโมง
5) วันออกพรรษา จำนวน 2 ชั่วโมง

4. ศึกษาวิธีการ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องแล้วขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

5. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีส่วนประกอบ ดังนี้

1) มาตรฐานการเรียนรู้
2) ตัวชี้วัด
3) สาระสำคัญ
4) สาระการเรียนรู้
5) จุดประสงค์การเรียนรู้
6) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
8) สื่อและแหล่งการเรียนรู้

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์มีขั้นตอน ดังนี้

1) จัดกลุ่มนักเรียนโดยคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ให้อยู่กลุ่มเดียวกัน ประมาณกลุ่มละ 4-6 คน เรียกว่า กลุ่มบ้านของเรา

2) สมาชิกกลุ่มบ้านของเรารับเนื้อหาย่อยคนละ 1 เนื้อหา แล้วแยกไปยังกลุ่มที่ได้เนื้อหาเดียวกัน เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

3) สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญร่วมกันศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจและวิเคราะห์ อภิปรายหาประเด็นคำตอบที่ครูกำหนดให้

4) สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปยังกลุ่มบ้านของเรา สมาชิกแต่ละคนทำการอธิบายเนื้อหาให้เพื่อนๆฟังจนครบทุกคน

5) นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยแล้วนำคะแนนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุดกลุ่มนั้นได้รับรางวัลและคำชมเชยจากครู

7. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านทำการประเมินหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้หาค่าความตรงโดยผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเองตามขั้นตอนการสร้างตามเกณฑ์ของลิเคอร์ท 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 99-100)

5 หมายถึง มีคุณภาพมากที่สุด

4 หมายถึง มีคุณภาพมาก

3 หมายถึง มีคุณภาพปานกลาง

2 หมายถึง มีคุณภาพน้อย

1 หมายถึง มีคุณภาพน้อยที่สุด

8. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยแต่ละรายการประเมิน โดยอ้างอิงตามหลักเกณฑ์การประเมินและการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 99-100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณภาพมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณภาพมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณภาพปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณภาพน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณภาพน้อยที่สุด

ผลจากการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.33 – 5.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มีคุณภาพมากที่สุด (ภาคผนวก จ)

9. นำแผนการจัดการเรียนการสอนไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จำนวน 20 คน เพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

การดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ และฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับฉบับก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขีอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมซึ่งตรงตามแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชาของวิชาสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของวิชาสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส 16101 ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

3. ศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ

4. สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบโดยกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดโดยให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (สุจิตรา หังสพฤกษ์, 2559, น. 4-22) ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ โดยกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดตามแนวคิดของบลูมปรับปรุงใหม่ ในปี ค.ศ. 1990 โดย Anderson and Krathwohl, 2001 อ้างถึงใน กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล และโกศล มีคุณ, 2555, น. 13-9) ได้กล่าวถึงการแบ่งระดับพฤติกรรมเป็น 6 ขั้น ดังนี้ 1)ความจำ 2)ความเข้าใจ 3)การประยุกต์ 4)การวิเคราะห์ 5)การประเมินค่า 6)การสร้างสรรค์ ผู้วิจัยเลือกพฤติกรรมเพียง 5 ขั้น ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ การวิเคราะห์ และการประเมินค่า (ภาคผนวก ซ)

5. สร้างแบบทดสอบฉบับที่ 1 คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ และฉบับที่ 2 คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับฉบับก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ

6. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ฉบับ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านทำการประเมินหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบ กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาของแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาของแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาของแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

7. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยแต่ละรายการประเมิน โดยอ้างอิงตามหลักเกณฑ์การประเมินและการแปลความหมาย ดังนี้ (สุรพงษ์ คงสัตย์ และธีรชาติ ธรรมวงค์, 2551)

1) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

2) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า .50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

ผลจากการประเมินหาค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง .67-1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ ใช้ได้ จำนวน 43 ข้อ (ภาคผนวก ฉ, ช)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนข้อที่ใช้ไม่ได้ มี 7 ข้อ คือ ข้อที่ 13, 25, 35, 43, 46, 47 และข้อที่ 49 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนข้อที่ใช้ไม่ได้มี 6 ข้อ คือ ข้อที่ 25, 35, 43, 46, 47 และข้อที่ 49 เนื่องจากมีค่า IOC เท่ากับ .33

8. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 43 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนข้างเคียง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดกกตาด จำนวน 20 คน

9. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 43 ข้อ มาหาค่าความยาก (difficulty) คือ หาสัดส่วนของจำนวนผู้สอบที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก (กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล, 2561, น. 9-58, 9-59) ระบุว่าข้อสอบยากหรือง่าย โดยใช้สัญลักษณ์ (p) ควรมีค่าความยากอยู่ระหว่าง .20 - .80 โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนให้เหลือฉบับละ 30 ข้อ โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนที่คัดเลือกแล้ว มีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง .20 -.65 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่คัดเลือกแล้วมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง .35 - .75 (ภาคผนวก ฌ)

10. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 43 ข้อ มาหาค่าอำนาจจำแนก (discriminant) คือ ความสามารถของข้อสอบที่จะจำแนกผู้สอบที่ได้คะแนนสูงออกจากผู้สอบที่ได้คะแนนต่ำ (กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล, 2561, น. 9-59) โดยใช้สัญลักษณ์ (r) ควรมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20-1.00 โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนให้เหลือฉบับละ 30 ข้อ โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนที่คัดเลือกแล้วมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .20 - .35 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่คัดเลือกแล้วมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .20 - .45 (ภาคผนวก ฌ)

11. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 30 ข้อไปทดลองใช้กับนักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนข้างเคียงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดกกตาด จำนวน 20 คนอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) คือ ความคงที่ของการวัด นั่นคือ เมื่อนำเครื่องมือใด ๆ ไปวัดแล้วผลที่ได้จากการวัดควรจะเหมือนเดิม (กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล, 2561, น. 9-47) โดยใช้สูตรวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน คือสูตร 20 ตัวย่อคือ KR-20 หรือ K-R 20 วิธีนี้เป็นรูปแบบหนึ่งของสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งใช้ในกรณีที่มีการตรวจให้คะแนนเป็นแบบ 0 กับ 1 กล่าวคือ ตอบผิดให้ 0 คะแนน และตอบถูกให้ 1 คะแนน (กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล, 2561, น. 9-74) โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 (ภาคผนวก ญ)

12. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จำนวน 20 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

4.1 ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาทำ 60 นาที

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จำนวน 20 คน จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 10 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม 2565 ถึงวันที่ 29 มีนาคม 2565

4.3 ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาทำ 60 นาที ซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับฉบับก่อนเรียน

4.4 ผู้วิจัยตรวจให้คะแนน แล้วเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.1.1 ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้มาตรวัดลิเคอร์ทและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

5.1.2 วิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ

5.1.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ โดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที แบบ t-test Dependent Sample

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที แบบ t-test Dependent Sample

คะแนน	N	$\overline{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	20	15.40	6.79	-1.455	0.007
หลังเรียน	20	18.80	7.94		

จากตารางการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ($\overline{X}$ = 15.40, S.D. = 6.79) และ ($\overline{X}$ = 18.80, S.D. = 7.94) ตามลำดับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5
สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลงานวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

1.2 สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาจากประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 20 คน

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง

1.4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และฉบับที่ 2 คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับฉบับก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.5.1 ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาทำ 60 นาที

1.5.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จำนวน 20 คน จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 10 ชั่วโมง

1.5.3 ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาทำ 60 นาที ซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับฉบับก่อนเรียน

1.5.4 ผู้วิจัยตรวจให้คะแนน แล้วเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที แบบ t-test Dependent Sample

1.7 ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อมูลที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ได้ดังนี้ นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภสุตา ศรีลำใย (2560, น. 99-103) และพระมหาสุรพล ผ่องนรา (2553, น. 66) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกันว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ ทิศนา แขมมณี (2562, น. 98) และกุลิสรา จิตรชญาวณิช (2562, น. 76) ที่สรุปตรงกันว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ โดยคละความสามารถของนักเรียน นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันและช่วยกันรับผิดชอบศึกษาเนื้อหาที่ได้รับแล้วนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กัน ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหานั้น ๆ มากขึ้น ทั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์มีกิจกรรมหลากหลาย ได้แก่ การศึกษาเนื้อหาจาก website youtube และใบความรู้ แล้วช่วยกันวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการสรุปสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม ทำแผ่นพับ ทำ Mind Mapping ลงในใบงานตามที่กำหนดให้ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนี้ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ และประเมินค่า ตามระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งล้วนทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้มีข้อสังเกตการทำงานของนักเรียน ในประเด็นที่เกี่ยวกับการค้นคว้าซึ่งนักเรียนค้นคว้าด้วยตนเองใช้เวลานานกว่าการศึกษาจากใบความรู้ ต่อมาเมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมดังกล่าวมากขึ้นก็ทำให้นักเรียนมีการค้นคว้าได้เร็วขึ้น แต่โดยภาพรวมนั้นกิจกรรมสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน ได้ทำความเข้าใจร่วมกัน วิเคราะห์หาคำตอบและมีข้อสรุป มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความกระตือรือร้น มีความตั้งใจและมีความรับผิดชอบในการทำงาน แล้วนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันด้วยการอธิบายเนื้อหาให้เพื่อนฟัง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะความเป็นผู้นำ และทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น นักเรียนได้มีพัฒนาการทางการเรียนตลอด 1 สัปดาห์ ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้มีส่วนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมพัฒนาการของกระบวนการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ครูสังคมศึกษาสามารถนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ไปใช้สอนในกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้ทันที

3.1.2 ครูสังคมศึกษาควรอธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ให้นักเรียนเข้าใจโดยละเอียด เพื่อให้นักเรียนเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งพัฒนาทักษะการค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้าเร็วขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับครูผู้สอนสังคมศึกษาสามารถศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ไปใช้กับสาระอื่น ๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในประเด็นที่

เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ การทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร รวมทั้งการพัฒนามนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์กรรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล และโกศล มีคุณ (2555). การประเมินผลและการวิจัยการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสารัตถะละวิทยวิธีทางสังคมศึกษา.* (หน่วยที่ 13). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล. (2561). เครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและการเรียนการสอน.* (หน่วยที่ 9). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กุลิสรา จิตรชญาวณิช. (2562). *การจัดการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชวลิต ชูกำแพง. (2551). *การประเมินการเรียนรู้.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ-มหาสารคาม.

ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง. (2561). *การสร้างเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2560). *รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2562). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปวีณา วิหค. (2553). *ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตรและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเขารักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

พระมหาสุรพล ผ่องนรา. (2553). *ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ที่มีต่อทักษะการคิดแบบอรรถสัมพันธ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์-ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. (2542). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74ก. น. 7.

พะเยาว์ คงยืน. (2554). *ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ที่มีต่อมนุษยสัมพันธ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2556). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์.

พีรวัฒน์ แสงเขียว. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ชุดการเรียนประกอบกับสื่อประสมและเทคนิคจิ๊กซอว์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

เรวดี ศรีสุข,พย.ม. (2019). *การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative learning) ในการออกแบบจัดการเรียนการสอน.* สืบค้นจาก https://he02.tci-thaijo.org.

โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี. (2564). *รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2563*. สุพรรณบุรี: โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี. (เอกสารอัดสำเนา).

วนิดา ชมภูพงษ์. (2555). *ผลการใช้ชุดการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 4 (เชาวนปรีชาอุทิศ)*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2555). รูปแบบและกลยุทธ์ในการเรียนการสอนสังคมศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสารัตถะและวิทยวิธีทางสังคมศึกษา*. (หน่วยที่ 11). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช.

_____. (2559). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สังคมศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สังคมศึกษา*. (หน่วยที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช.

วัลลี สัตยาศัย. (2555). การสร้างข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ. *ธรรมศาสตร์เวชศาสตร์,* 12(4), 777. สืบค้นจาก https://www.tci-thaijo.org.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วิรัช วรรณรัตน์. (2558). หลักและวิธีการสอบวัด. *บทความพิเศษ: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 1(2), 1-12. สืบค้นจาก https://So03.tci-thaijo.org.

ศราวุฒิ เวียงอินทร์. (2560). *การพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเนื้อหาตามบริบทท้องถิ่นโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

ศิริชัย กาญจนาวาสี. (2552). *ทฤษฎีการทดสอบดั้งเดิม.* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย นามบุรี. (2550). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนสำเร็จรูปอิเล็กทรอนิกส์ในสภาพแวดล้อมแบบอีเลิร์นนิ่งผ่านโปรแกรม Moodle*. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. สืบค้นจาก http://202.29.16.43.

ศุภสุตา ศรีลำไย. (2560). *การศึกษาพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2555). *การวัดและประเมินผลวิทยาศาสตร์.* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ และเตือนใจ เกตุษา. (2556). การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดด้านพุทธิพิสัย. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา*. (หน่วยที่ 9). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สันติ งามเสริฐ. (2560). การสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. *วารสารวิชาการโรงเรียนนายเรือ*, 4(1), 61-65. สืบค้นจาก http://www.rthnalibrany.com.

สิริวรรณ ศรีพหล และวลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2554). การจัดการเรียนรู้สาระศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม (2). ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สังคมศึกษา.* (หน่วยที่ 7). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สิริวรรณ ศรีพหล, รุ่งนภา นุตราวงศ์ และเจษฎา กิตติสุนทร. (2559). หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสังคมศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สังคมศึกษา.* (หน่วยที่ 1). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สุกัญญา โยธายุทธ. (2561). การพัฒนาการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ประกอบแผนผังความคิดประเภทใยแมงมุม เรื่อง พุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์-ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

สุจิตรา หังสพฤกษ์. (2559). การวัดประเมินและวิจัยทางสังคมศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สังคมศึกษา.* (หน่วยที่ 4). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุมัณฑนา ธีรภัคสิริ. (2559). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับเกมทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

สุมาลี คำสว่าง. (2561). *การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซิปปาร่วมกับรูปแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.

สุรพงษ์ คงสัตย์ และธีรชาติ ธรรมวงค์. (2551). *การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC).* สืบค้นจาก http://www.mcu.ac.th/article/detail/14329.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง).* (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อุษาวดี จันทรสนธิ. (2561). การรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและการเรียนการสอน.* (หน่วยที่ 8). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Aronson, Elliot. (2010). *The Jigsaw Classroom*. Retrieved from http://www.Jigsaw.org/steps.htm.

Holiday, C Dwiht. (1995). *The Effect of the Cooperative Learning Jigsaw 2 on Acadamic Achievement and Cross –Race Retationships in a secondary Social Studies*. [CD ROM] Doctoral Dissertation, The University ofSouthern Mississippi, Abstracts available: Proquest File: Dissertation Abstracts Ondisc 1994-1997 [Accessed May 2011].

Johnson, R.T. & Johnson, D.W. (1994). *An overview Cooperative learning*. In J.S. Thousand, R.A.

Mattingly, Robert M; Vansickle, Ronald. (1991). *Cooperative Learning and Achievement in Social Studies: Jigsaw 2*. (CD – ROM) Social – Education. v55 n6 (October 1991). 392 – 395. Abstract available: SiverPlatter File: ERIC [Accessed June 15, 1999].

Slavin, Robert E.(1995). *Cooperative Learning Theory; Research and Practice*. Boston: Simon & Schuster.

Villa & A.I. Nevin (Eds). *Creativity and Collaborative Learning*. Baltimore, Maryland: Paul H. Brookes.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. นายวิศวมาศ ปาลสาร

วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์เอเชีย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่ง	อาจารย์สาขาวิชาสังคมศึกษา และ กรรมการประจำหลักสูตรสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

2. นายวัฒนพงศ์ วรคุณวิศิษฏ์

วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนหอวัง กรุงเทพมหานคร

3. นางสาววิรมณ บัวแดง

วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและวิธีสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่ง	ครู/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วันวิสาขบูชา

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

วิชาสังคมศึกษา ส 16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง พุทธศาสนิกชนที่ดี เวลา 10 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องวันวิสาขบูชา เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด ส 1.2 ป.6/3 อธิบายประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

2. สาระสำคัญ

วันวิสาขบูชาเป็นวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระพุทธเจ้าผู้ให้กำเนิดศาสนาพุทธซึ่งตรงกับวันขึ้น 15 เดือน 6 นักเรียนในฐานะของผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ เรียกว่า พุทธศาสนิกชน จำเป็นต้องศึกษาประวัติความเป็นมาของวันวิสาขบูชา พร้อมทั้งศึกษาหลักธรรมที่เกิดขึ้นในวันวิสาขบูชา คือหลักธรรมอริยสัจ 4 พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติ คือ ไปทำบุญ รักษาศีล บำเพ็ญประโยชน์ เวียนเทียนที่วัด

3. สาระการเรียนรู้

1. ประวัติวันวิสาขบูชา
2. หลักธรรมวันวิสาขบูชา
3. ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา
4. กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา
5. ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชา

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชาได้

2. ระบุประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชาได้

ด้านสมรรถนะ/ทักษะกระบวนการ

นำหลักธรรมในวันวิสาขบูชาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ทำงานเป็นทีมและมีความมุ่งมั่นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

5. หลักฐานการเรียนรู้

ภาระงาน

- ทำใบงานที่ 1 เรื่อง ประวัติวันวิสาขบูชา
- ทำใบงานที่ 2 เรื่อง หลักธรรมวันวิสาขบูชา
- ทำใบงานที่ 3 เรื่อง ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา
- ทำใบงานที่ 4 เรื่อง กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา
- ทำใบงานที่ 5 เรื่อง ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชา

6. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แล้วสนทนากับนักเรียนถึงเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาว่ามีวันใดบ้างแล้วสนทนาต่อไปถึง เรื่องวันวิสาขบูชาว่ามีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธอย่างไรบ้าง แล้วเปิดเพลง “วิสาขบูชา” จากยูทูป สนทนาถึงเนื้อเพลงวันวิสาขบูชาว่ากล่าวถึงอะไร

2. ครูบอกนักเรียนว่า “ใน 2 ชั่วโมงนี้ครูจะให้นักเรียนเรียนเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เรื่อง วันวิสาขบูชา และให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม โดยรูปแบบการทำงานคล้ายกับการต่อจิ๊กซอว์ นักเรียนต้องช่วยกันหาส่วนย่อยของเรื่องวันวิสาขบูชาแล้วนำมาต่อให้เป็นเรื่องเดียวกัน”

3. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 คน ตั้งเป็นกลุ่มบ้านของเรา สมาชิกกลุ่มบ้านของเรารับบัตรคำสั่งตามหัวข้อต่อไปนี้

คนที่ 1 รับบัตรคำสั่งที่ 1 เรื่อง ประวัติวันวิสาขบูชา

คนที่ 2 รับบัตรคำสั่งที่ 2 เรื่อง หลักธรรมวันวิสาขบูชา

คนที่ 3 รับบัตรคำสั่งที่ 3 เรื่อง ศาสนาพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา

คนที่ 4 รับบัตรคำสั่งที่ 4 เรื่อง กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา

คนที่ 5 รับบัตรคำสั่งที่ 5 เรื่อง ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชา

4. นักเรียนกลุ่มบ้านของเราแยกไปยังกลุ่มที่ได้รับบัตรคำสั่งเรื่องเดียวกัน เรียกกลุ่มนี้ว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ร่วมกันอ่านและทำความเข้าใจในรายละเอียดในบัตรคำสั่ง โดยบัตรคำสั่งมีรายละเอียดดังนี้

บัตรคำสั่งที่ 1 เรื่อง ประวัติวันวิสาขบูชา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษา “ประวัติวันวิสาขบูชา”จากกลูเกิล โดยค้นหาจากเว็บไซต์ https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/879157 และ https://www.govesite.com/thapchang/ information.php?iid=20160516085342ZpPb5mE แล้วอภิปรายร่วมกับเพื่อนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและสรุปสาระสำคัญลงในใบงานเพื่อนำไปอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มบ้านของเราฟัง

บัตรคำสั่งที่ 2 เรื่อง หลักธรรมวันวิสาขบูชา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษา “หลักธรรมวันวิสาขบูชา”จากกลูเกิล โดยค้นหาจากเว็บไซต์ https://www.kroobannok.com/2745 แล้วอภิปรายร่วมกับเพื่อนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและสรุปสาระสำคัญลงในใบงานเพื่อนำไปอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มบ้านของเราฟัง

บัตรคำสั่งที่ 3 เรื่อง ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษา “ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา”จากกลูเกิล โดยค้นหาจากเว็บไซต์ https://th.wikipedia.org//wiki/วันวิสาขบูชา#พิธีสามัญ แล้วอภิปรายร่วมกับเพื่อนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและสรุปสาระสำคัญลงในใบงานเพื่อนำไปอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มบ้านของเราฟัง

บัตรคำสั่งที่ 4 เรื่อง กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษา “กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา”จากกลูเกิล โดยค้นหาจากเว็บไซต์ https://sites.google.com/site/manliyasite/home/kickrrm-ni-wan-wisakhbucha และ https://masii.co.th/blog/วันวิสาขบูชา-ควรทำอะไร และ https://mgronline.com/dhamma/detail/9480000059061 แล้วอภิปรายร่วมกับเพื่อนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและสรุปสาระสำคัญลงในใบงานเพื่อนำไปอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มบ้านของเราฟัง

บัตรคำสั่งที่ 5 เรื่อง ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษา “ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชา” จากกลูเกิล โดยค้นหาจากเว็บไซต์ http://pgm.npru.ac.th/ss/data /files/พิธีกรรมและศาสนพิธีทางศาสนาพุทธ และ https://www.sanook.com/horoscope/58721/ แล้วอภิปรายร่วมกับเพื่อนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและสรุปสาระสำคัญลงในใบงานเพื่อนำไปอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มบ้านของเราฟัง

ชั่วโมงที่ 2

5. นักเรียนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปยังกลุ่มเดิมคือกลุ่มบ้านของเรา นักเรียนกลุ่มบ้านของเรารับใบงานอีก 4 ชุดที่ไม่ตรงกับหัวข้อที่ตนเองได้รับ เพื่อบันทึกข้อมูลหัวข้ออื่นอีก 4 หัวข้อ จากนั้นให้นักเรียนผลัดกันอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญที่ได้สรุปมาโดยเริ่มจากหัวข้อต่อไปนี้ ตามลำดับ

- ประวัติวันวิสาขบูชา
- หลักธรรมวันวิสาขบูชา
- ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา
- กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา
- ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชาจนครบทุกคน หากใครมีคำถามหรือข้อสงสัยอะไรก็สามารถยกมือถามได้ทันทีแล้วร่วมกันอภิปรายสิ่งที่ถามหรือข้อสงสัย (ถ้ามี) ครูคอยเสนอแนะ

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของวันวิสาขบูชาด้วยการตั้งคำถามให้นักเรียนตอบและครูแจกใบสรุปวันวิสาขบูชาให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยเรียงตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

- ประวัติวันวิสาขบูชา
- หลักธรรมวันวิสาขบูชา
- ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา มีทั้งพระราชพิธีและพิธีสามัญ
- กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา
- ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชา

7. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยแบบอัตนัยเป็นรายบุคคล จำนวน 5 ข้อ 10 คะแนน ครูตรวจแบบทดสอบแล้วนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านของเรามารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัลและคำชมเชย

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้ 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม พระราชพิธี กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติและประโยชน์	แบบทดสอบย่อย	ตรวจแบบทดสอบย่อย	แบบทดสอบย่อย	- ตอบถูก 5 ข้อ ได้ 10 คะแนน - ตอบถูก 4 ข้อ ได้ 8 คะแนน - ตอบถูก 3 ข้อ ได้ 6 คะแนน

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชาได้				- ตอบถูก 2 ข้อ ได้ 4 คะแนน - ตอบถูก 1 ข้อ ได้ 2 คะแนน - ตอบถูก 0 ข้อ ได้ 0 คะแนน
ด้านทักษะ/กระบวนการ 2. นำหลักธรรมในวันวิสาขบูชาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ 3. ระบุประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชา	แบบทดสอบย่อย	ตรวจแบบทดสอบย่อย	แบบทดสอบย่อย	- ตอบถูก 5 ข้อ ได้ 10 คะแนน - ตอบถูก 4 ข้อ ได้ 8 คะแนน - ตอบถูก 3 ข้อ ได้ 6 คะแนน - ตอบถูก 2 ข้อ ได้ 4 คะแนน - ตอบถูก 1 ข้อ ได้ 2 คะแนน - ตอบถูก 0 ข้อ ได้ 0 คะแนน
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4. ทำงานเป็นทีมและมีความมุ่งมั่นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ	แบบบันทึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	ระดับ 1 ปฏิบัติน้อยครั้ง ระดับ 2 ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ 3 ปฏิบัติสม่ำเสมอ

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

- -บัตรคำสั่งที่ 1 เรื่อง ประวัติวันวิสาขบูชา
- -บัตรคำสั่งที่ 2 เรื่อง หลักธรรมวันวิสาขบูชา
- -บัตรคำสั่งที่ 3 เรื่อง ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา
- -บัตรคำสั่งที่ 4 เรื่อง กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา

– -บัตรคำสั่งที่ 5 เรื่อง ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันวิสาขบูชา

แหล่งการเรียนรู้ - เว็บไซต์

https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/879157

https://www.kroobannok.com/2745

https://th.wikipedia.org//wiki/วันวิสาขบูชา#พิธีสามัญ

https://sites.google.com/site/manliyasite/home/kickrrm-ni-wan-wisakhbucha

https://masii.co.th/blog/วันวิสาขบูชา-ควรทำอะไร

https://mgronline.com/dhamma/detail/9480000059061

http://pgm.npru.ac.th/ss/data /files/พิธีกรรมและศาสนพิธีทางศาสนาพุทธ

https://www.sanook.com/horoscope/58721/

https://www.govesite.com/thapchang/information.php?iid=20160516085342Z

https://www.govesite.com/thapchang/information.pho?iid=20160516085342Z.pPb5mE

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

ด้านความรู้

.....

.....

.....

ด้านทักษะ/กระบวนการ

.....

.....

.....

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรคที่พบ

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวชนาพร จิตรพรม)

ครูผู้สอน

เนื้อหาประวัติวันวิสาขบูชา

คำว่า "วิสาขบูชา" ย่อมาจาก "วิสาขปุรณมีบูชา” หมายถึง การบูชาในวันเพ็ญเดือน 6 หรือเดือนวิสาขะ (ถ้าปีใดมีอธิกมาส คือ มีเดือนแปดสองหน ก็เลื่อนไปเป็นกลางเดือนเจ็ด) “วันวิสาขบูชา” เป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ คือเกิด ได้ตรัสรู้ คือสำเร็จ และปรินิพพาน คือ ดับ ซึ่งเกิดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ตรงกันทั้ง 3 คราว (แต่ต่างปีกัน) ได้แก่

1. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ปีจอ : เจ้าชายสิทธัตถะ “ประสูติ” ที่พระราชอุทยานลุมพินีวัน ระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์กับเทวทหะ เมื่อเช้าวันศุกร์ ก่อนพุทธศักราช 80 ปี
2. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ปีระกา : เจ้าชายสิทธัตถะ “ตรัสรู้” เป็นพระพุทธเจ้าเมื่อพระชนมายุ 35 พรรษา ณ ใต้ร่มไม้ศรีมหาโพธิ์ ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ในตอนเช้ามืดวันพุธ ก่อนพุทธศักราช 45 ปี หลังจากออกผนวชได้ 6 ปี
3. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ปีมะเส็ง : พระองค์ประกาศพระพุทธศาสนา และเผยแผ่ออกไปเป็นเวลา 45 ปี เมื่อทรงมีพระชนมายุได้ 80 พรรษา จึงเสด็จ “ดับขันธปรินิพพาน” ในวันอังคาร ณ สาลวโนทยาน เมืองกุสินารา (ปัจจุบันอยู่ในเมืองกุสีนคระ แคว้นอุตตรประเทศ ประเทศอินเดีย)

ที่มา : https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/879157

1. วันวิสาขบูชา เป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ

เมื่อพระนางสิริมหามายา พระมเหสีของพระเจ้าสุทโธทนะ แห่งกรุงกบิลพัสดุ์ ทรงพระครรภ์แก่จวนจะประสูติ พระนางแปรพระราชฐานไปประทับ ณ กรุงเทวทหะ เพื่อประสูติในตระกูลของพระนางตามประเพณีนิยมในสมัยนั้น ขณะเสด็จแวะพักผ่อนพระอิริยาบถใต้ต้นสาละ ณ สวนลุมพินีวัน พระนางก็ได้ประสูติพระโอรส ณ ใต้ต้นสาละนั้น ซึ่งตรงกับวันเพ็ญเดือน 6 ก่อนพุทธศักราช 80 ปี ครั้นพระกุมารประสูติได้ 5 วัน ก็ได้รับการถวายพระนามว่า "สิทธัตถะ" แปลว่า "สมปรารถนา"เมื่อข่าวการประสูติแพร่ไปถึงอสิตดาบส 4 ผู้อาศัยอยู่ในอาศรมเชิงเขาหิมาลัย และมีความคุ้นเคยกับพระเจ้าสุทโธทนะ ดาบสจึงเดินทางไปเข้าเฝ้า และเมื่อเห็นพระราชกุมารก็ทำนายได้ทันทีว่า นี่คือผู้จะตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงกล่าวพยากรณ์ว่า "พระราชกุมารนี้จักบรรลุพระสัพพัญญุตญาณ เห็นแจ้งพระนิพพานอันบริสุทธิ์อย่างยิ่ง ทรงหวังประโยชน์แก่ชนเป็นอันมาก จะประกาศธรรมจักรพรหมจรรย์ของพระกุมารนี้จักแพร่หลาย" แล้วกราบลงแทบพระบาทของพระกุมาร พระเจ้าสุทโธทนะทอดพระเนตรเห็นเหตุการณ์นั้นทรงรู้สึกอัศจรรย์และเปี่ยมล้นด้วยปีติ ถึงกับทรุดพระองค์ลงอภิวาทพระราชกุมารตามอย่างดาบส

2. วันวิสาขบูชา เป็นวันที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้อนุตตรสัมโพธิญาณ

หลังจากออกผนวชได้ 6 ปี จนเมื่อพระชนมายุ 35 พรรษา เจ้าชายสิทธัตถะก็ทรงตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ณ ใต้ร่มไม้ศรีมหาโพธิ์ ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ในตอนเช้ามืดของวันพุธขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ปีระกา ก่อนพุทธศักราช 45 ปี ปัจจุบันสถานที่ตรัสรู้แห่งนี้เรียกว่า พุทธคยา เป็นตำบลหนึ่งของเมืองคยา แห่งรัฐพิหารของอินเดียสิ่งที่ตรัสรู้ คือ อริยสัจสี่ เป็นความจริงอันประเสริฐ 4 ประการของพระพุทธเจ้า ซึ่งพระพุทธเจ้าเสด็จไปที่ต้นมหาโพธิ์ และทรงเจริญสมาธิภาวนาจนจิตเป็นสมาธิได้ฌานที่ 4 แล้วบำเพ็ญภาวนาต่อไปจนได้ฌาน 3 คือ

ยามต้น : ทรงบรรลุ "ปุพเพนิวาสานุติญาณ " คือ ทรงระลึกชาติในอดีตทั้งของตนเองและผู้อื่นได้

ยามสอง : ทรงบรรลุ "จุตูปปาตญาณ" คือ การรู้แจ้งการเกิดและดับของสรรพสัตว์ทั้งหลาย ด้วยการมีตาทิพย์สามารถเห็นการจุติและอุบัติของวิญญาณทั้งหลาย

ยามสาม หรือยามสุดท้าย : ทรงบรรลุ "อาสวักขญาณ" คือ รู้วิธีกำจัดกิเลสด้วย อริยสัจ 4 (ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค) ได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในคืนวันเพ็ญเดือน 6 ซึ่งขณะนั้นพระพุทธองค์มีพระชนมายุได้ 35 พรรษา

3. วันวิสาขบูชา เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จเข้าสู่ปรินิพพาน (ดับสังขารไม่กลับมาเกิดสร้างชาติ สร้างภพอีกต่อไป)

เมื่อพระพุทธองค์ได้ตรัสรู้และแสดงธรรมเป็นเวลานานถึง 45 ปี จนมีพระชนมายุได้ 80 พรรษา ได้ประทับจำพรรษา ณ เวฬุคาม ใกล้เมืองเวสาลี แคว้นวัชชี ในระหว่างนั้นทรงประชวรอย่างหนัก ครั้นเมื่อถึงวันเพ็ญเดือน 6 พระพุทธองค์กับพระภิกษุสงฆ์ทั้งหลาย ก็ไปรับภัตตาหารบิณฑบาตที่บ้านนายจุนทะ ตามคำกราบทูลนิมนต์ พระองค์เสวยสุกรมัททวะที่นายจุนทะตั้งใจทำถวายก็เกิดอาพาธลง แต่ทรงอดกลั้นมุ่งเสด็จไปยังเมืองกุสินารา ประทับ ณ ป่าสาละ เพื่อเสด็จดับขันธ์ปรินิพพานเมื่อถึงยามสุดท้ายของคืนนั้น พระพุทธองค์ก็ทรงประทานปัจฉิมโอวาทว่า "ดูก่อนภิกษุทั้งหลายอันว่าสังขารทั้งหลายย่อมมีความเสื่อมสลายไปเป็นธรรมดา ท่านทั้งหลายจงยังกิจทั้งปวงอันเป็นประโยชน์ของตนและประโยชน์ของผู้อื่นให้บริบูรณ์ด้วยความไม่ประมาทเถิด" หลังจากนั้นก็เสด็จเข้าดับขันธ์ปรินิพพาน ในราตรีเพ็ญเดือน 6 นั้น

ที่มา :

https://www.govesite.com/thapchang/information.php?iid=20160516085342ZpPb5mE

เนื้อหาหลักธรรมวันวิสาขบูชา

อริยสัจ 4 : อริยสัจ 4 คือ ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ อันเป็นหลักคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนา มีดังนี้

1) ทุกข์ คือ ความจริงที่ว่าด้วยความทุกข์

2) สมุทัย คือ ความจริงที่ว่าด้วยเหตุให้เกิดทุกข์

3) นิโรธ คือ ความจริงที่ว่าด้วยความดับทุกข์

4) มรรค คือความจริงที่ว่าด้วยทางแห่งความดับทุกข์

1) ทุกข์ คือ ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ ต่างก็มีความทุกข์ด้วยกันทั้งนั้น ความทุกข์จึงเกิดขึ้นกับใครก็ได้ทุกขณะ เราจึงไม่ควรประมาทและพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับความจริงของทุกข์นั้นๆ ความทุกข์เกิดขึ้นที่ไหน และมีกระบวนการเกิดขึ้นได้อย่างไร

1. ขันธ์ 5 คือ องค์ประกอบของชีวิตมี 5 ประการ

- รูป คือ ส่วนประกอบของชีวิตเป็นร่างกาย รวมถึงพฤติกรรมทั้งหมดของร่างกายด้วย
- เวทนา คือ ความรู้สึกของกายและใจที่เกิดขึ้นต่อสิ่งที่รับรู้นั้นๆ (คือรู้ทางตาที่เกิดจากการได้เห็น, รู้ทางหูที่เกิดจากการได้ยินได้ฟัง, รู้ทางจมูกที่เกิดจากได้กลิ่น, รู้ทางลิ้นที่เกิดจากการได้ลิ้มรส, รู้ทางกายที่เกิดจากการได้สัมผัส, รู้ทางใจที่เกิดจากการได้คิด) มี 3 อย่าง คือ ความรู้สึกสบายกายและสบายใจ เรียกว่า สุขเวทนา ความรู้สึกไม่สบายกายและสบายใจ เรียกว่า ทุกข์เวทนา ความรู้สึกที่ไม่เป็นสุขและไม่เป็นทุกข์ เรียกว่า อุเบกขาเวทนา
- สัญญา คือ ความจำได้หมายรู้ในสิ่งต่างๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่เกิดจากตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ ได้สัมผัสกับ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส และนึกคิด
- สังขาร คือ การที่จิตของคนเราคิดปรุงแต่งไปในทางที่ดี ทางที่ชั่ว หรือทางที่ไม่ดีและไม่ชั่ว (การคิดกลางๆ) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมทั้งทางดีและทางชั่ว หรือ เป็นแรงจูงใจหรือกระตุ้นผลักดันให้คนเราทำกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง
- วิญญาณ คือ การรับรู้อารมณ์ (ความรู้สึก)ของใจผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 การรับรู้อารมณ์ทางตา หรือ การเห็น เรียกว่า จักขุวิญญาณ

การรับรู้อารมณ์ทางหู หรือ การได้ยิน เรียกว่า โสตวิญญาณ

การรับรู้อารมณ์ทางจมูก หรือ การได้กลิ่น เรียกว่า ฆานวิญญาณ

การรับรู้อารมณ์ทางลิ้น หรือ การลิ้มรส เรียกว่า ชิวหาวิญญาณ

การรับรู้อารมณ์ทางกาย หรือ การสัมผัสทางกาย เรียกว่า กายวิญญาณ

การรับรู้อารมณ์ทางใจ หรือ การคิด เรียกว่า มโนวิญญาณ

2) สมุทัย (หลักธรรมที่ควรละ) สมุทัย คือ ความจริงที่ว่าด้วยเหตุเกิดแห่งความทุกข์ เพราะความทุกข์หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มีสาเหตุเกิดจากอะไรบางอย่าง ไม่ได้เกิดขึ้นลอยๆ โดยไม่มีเหตุ 2.2 อกุศลกรรมบถ 10 หมายถึง ทางแห่งความชั่ว หรือ กรรมชั่วอันเป็นทางไปสู่ความเสื่อมและความทุกข์ การทำความชั่ว แบ่งได้ 3 ทาง

1) การทำความชั่วทางกาย มี 3 ประการ ดังนี้

- ปาณาติบาต คือ การฆ่าสัตว์ หรือการทำให้ชีวิตสัตว์โลกถึงแก่ความตาย
- อทินนาทาน คือ การลักขโมยของผู้อื่น หรือ การถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ให้ รวมถึงการฉ้อโกง การยักยอก การหลอกลวง
- กาเมสุมิจฉาจาร คือ การประพฤติผิดในสามี ภรรยา บุตร ธิดาของผู้อื่น

2) การทำความชั่วทางวาจา มี 4 ประการ คือ

- มุสาวาท คือ การพูดเท็จ พูดสิ่งที่ไม่จริงโดยที่ตนรู้ว่าไม่จริง รวมถึงการพูดกำกวมเพื่อหลอกลวงผู้อื่น
- ปิสุณาวาจา คือ การพูดส่อเสียด พูดกระทบกระเทียบเหน็บแนม เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งเจ็บใจ การพูดส่อเสียดมักเกิดจากความอิจฉา
- ผรุสาวาจา คือ การพูดคำหยาบ การพูดหยาบก่อให้เกิดความแตกร้าว ทำให้เรื่องเล็กกลายเป็นเรื่องใหญ่
- สัมผัปปลาปะ คือ การพูดเพ้อเจ้อ ไม่มีสาระ ไม่มีประโยชน์แก่ใครไม่ว่าตนเองหรือผู้อื่น

3) การทำความชั่วทางใจ มี 3 ประการ คือ

- อภิชฌา คือ การคิดเพ่งเล็งอยากได้ของผู้อื่น โดยไม่นึกว่าของใครใครก็หวง แม้ยังมิได้ลงมือขโมยแต่ก็ทำให้จิตใจเสื่อม
- พยาบาท คือ การคิดร้ายต่อผู้อื่น อยากให้ผู้อื่นเจ็บปวด เสียหาย ประสงค์ร้าย ความคิดร้ายนั้นจะบั่นทอนความสามารถและความดีของตนเอง
- มิจฉาทิฐิ คือ ความเห็นผิดจากคลองธรรม เช่น ไม่เชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น

3) นิโรธ (หลักธรรมที่ทำให้บรรลุ) นิโรธ คือ ความดับทุกข์หรือดับปัญหาต่างๆ พุทธศาสนามีหลักคำสอนเกี่ยวกับเรื่องความสุขมากมาย จุดหมายสูงสุด คือ นิพพาน เป็นบรมสุขที่สูงสุด แบ่งออกเป็น

3.1 สามิสสุข คือ ความสุขทางกายที่เกิดจากวัตถุภายนอก เรียกว่า กามสุข คือความสุขที่เกิดประสาทสัมผัสทั้ง 5 (ตา หู จมูก ลิ้น กาย) ทำให้เกิดความพอใจ เป็นความสุขของคนทั่วไป ที่เกิดจากการกระทำความดีในด้านต่างๆ ที่สำคัญได้แก่

- ความสุขที่เกิดจากการมีทรัพย์ เรียกว่า อัตถิสุข
- ความสุขที่เกิดการใช้จ่ายทรัพย์ เรียกว่า โภคสุข
- ความสุขที่เกิดจากการไม่มีหนี้สิน เรียกว่า อนณสุข

- ความสุขที่เกิดจากการประพฤติในสิ่งที่สุจริต เรียกว่า อนวัชชสุข

สามิสสุข เป็นความสุขที่ไม่แน่นอน เพราะความทุกข์อาจเกิดขึ้นได้เสมอถ้าประมาท

3.2 นิรามิสสุข คือ ความสุขที่ไม่อิงอาศัยวัตถุภายนอก เรียกว่า ความสุขทางใจ ความสุขประเภทนี้มีตั้งแต่ขั้นต่ำสุดไปจนถึงสูงสุด คือ นิพพาน นิรามิสสุข ขั้นต่ำ คือ การได้รับอบอุ่นจากพ่อแม่ ความไม่มีศัตรู ไม่มีผู้เกลียดชัง มีผู้ให้ความรักใคร่ นับถือ ยกย่องสรรเสริญ ไม่คิดร้ายต่อใคร ไม่มีความวิตกกังวล ไม่หวาดระแวง ไม่คิดฟุ้งซ่าน นิรามิสสุขขั้นกลาง คือ ความอิ่มใจที่ได้เสียสละ การมีจิตใจที่สงบ นิรามิสสุขขั้นสูงสุด คือ นิพพาน

4. มรรค (หลักธรรมที่ควรเจริญ หรือทำให้เกิดขึ้น) มรรค คือ ข้อปฏิบัติที่ทำให้พ้นจากความทุกข์หรือปัญหาต่างๆ ได้แก่

- การมีกัลยาณมิตร คือการมีเพื่อนที่ดีที่แนะนำประโยชน์ เรียกว่า กัลป์ยาณมิตตตา

- ความถึงพร้อมด้วยศีล คือ การมีวินัย มีระเบียบในชีวิตของตนและการอยู่ร่วมกันในสังคม เรียกว่า สีลสัมปทา

- ความถึงพร้อมด้วยฉันทะ คือ ความพอใจใฝ่รักในปัญญา ในจริยธรรม ใฝ่รู้ในความจริงและใฝ่ในความดี เรียกว่า ฉันทสัมปทา

- ความถึงพร้อมด้วยการที่จะฝึกฝนพัฒนาตน คือ การรู้จักฝึกฝนพัฒนาตน เรียกว่า อัตตสัมปทา

- ความถึงพร้อมด้วยทิฏฐิ คือ การยึดถือ เชื่อถือในหลักการและมีความเห็นความเข้าใจพื้นฐานที่มองเห็นสิ่งทั้งหลายตามเหตุผล เรียกว่า ทิฏฐิสัมปทา

- ความถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาท คือ มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ เห็นคุณค่าของกาลเวลา เห็นความเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่กระตุ้นเตือนให้เร่งรัดการค้นหาให้เข้าถึงความจริงหรือในการทำชีวิตที่ดีงามให้สำเร็จ เรียกว่า อัปปมาทสัมปทา

- การรู้จักใช้ความคิดที่ถูกวิธี คิดเป็น คิดอย่างมีระเบียบ รู้จักคิดพิจารณา เพื่อนำมาใช้พัฒนาตนให้ก้าวหน้ายิ่งๆ ขึ้นไป เรียกว่า โยนิโสมนสิการ

ที่มา : https://www.kroobannok.com/2745

เนื้อหาศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา

พระราชพิธี

1. พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา

พระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลในวันวิสาขบูชานี้มีปรากฏในพระราชนิพนธ์พระราชพิธีสิบสองเดือน ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ด้วย โดยได้ทรงกล่าวถึงการพระราชพิธีในเดือนหก คือ พระราชพิธีบำเพ็ญกุศลในวันวิสาขบูชาไว้ เรียกว่า "พิธีไพศาขย์ จรดพระราชนังคัล" (คือในเดือน 6 มีพระราชพิธีสำคัญสองพระราชพิธีคือ "พระราชพิธีวิสาขบูชา" (ในหนังสือพระราชนิพนธ์พระราชพิธีสิบสองเดือนใช้ศัพท์สันสกฤต) และ"พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ") ปัจจุบันนี้โดยปกติ พระบาทสมเด็จ-พระเจ้าอยู่หัว จะเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในการพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลฯ และบางครั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์เสด็จแทน โดยสถานที่ประกอบพระราชพิธีหลักจะจัดในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำนักพระราชวังจะออกหมายกำหนดการประกาศการพระราชพิธีนี้ให้ทราบทั่วไปเป็นประจำทุกปี ในอดีตจะใช้ชื่อเรียกการพระราชพิธีในราชกิจจานุเบกษาแตกต่างกัน บางครั้งจะใช้ชื่อ " การพระราชกุศลวิสาขบูชา และกาลานุกาล" หรือ " การพระราชกุศลกาลานุกาลวิสาขบูชา" หรือแม้ "วิสาขบูชา" ส่วนในรัชกาลปัจจุบัน สำนักพระราชวังจะใช้ชื่อเรียกหมายกำหนดการที่ชัดเจน เช่น "หมายกำหนดการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา พุทธศักราช 2551

2. พิธีทางศาสนา

การประกอบพิธีทางพระพุทธศาสนาเนื่องในวันวิสาขบูชาของพุทธศาสนิกชนชาวไทย โดยทั่วไปนิยมทำบุญตักบาตร ฟังพระธรรมเทศนา เวียนเทียนรอบอุโบสถหรือสถูปเจดีย์พุทธสถานต่าง ๆ ภายในวัด เพื่อเป็นการระลึกถึงวันคล้ายวันที่เกิดเหตุการณ์สำคัญของพระพุทธเจ้าในวัน ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 พุทธศาสนิกชนชาวไทยนิยมนับถือเอาวันนี้เป็นวันสำคัญในการบำเพ็ญกุศล และปฏิบัติบูชาตามแนวทางพระบรมพุทโธวาท เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาแด่องค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยทั่วไปชาวพุทธในประเทศไทยนิยมตั้งใจไปวัดเพื่อบำเพ็ญกุศลทำบุญตักบาตรฟังพระธรรมเทศนาและเจริญจิตตภาวนาในวันนี้ เมื่อตกกลางคืนก็มีการเวียนเทียนถวายเป็นพุทธบูชาตามอารามต่าง ๆ และอาจมีการบำเพ็ญปกิณณกะกุศลต่าง ๆ ตามแต่จะเห็นสมควร การประกอบพิธีวันวิสาขบูชาในปัจจุบันนี้นอกจากการเวียนเทียนทำบุญตักบาตรฯ ในวันสำคัญแล้ว ยังมีหน่วยงานภาครัฐ องค์กรทางศาสนา และภาคประชาชน ร่วมกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นมากมาย เพื่อเป็นการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางพระพุทธศาสนาต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน เช่น กิจกรรมสัปดาห์เผยแผ่พระพุทธศาสนาวันวิสาขบูชา ณ ท้องสนามหลวง (กรุงเทพมหานคร) พุทธมณฑล (จังหวัดนครปฐม) หรือตามวัดในจังหวัดต่าง ๆ เป็นต้น

ที่มา : https://th.wikipedia.org//wiki/วันวิสาขบูชา#พิธีสามัญ

เนื้อหากิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา

กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติใน วันวิสาขบูชา ได้แก่

1. ทำบุญใส่บาตร กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้ญาติที่ล่วงลับ และเจ้ากรรมนายเวร

2. จัดสำรับคาวหวานไปทำบุญถวายภัตตาหารที่วัด และปฏิบัติธรรม ฟังพระธรรมเทศนา

3. ปล่อยนกปล่อยปลา เพื่อสร้างบุญสร้างกุศล

4. ร่วมเวียนเทียนรอบอุโบสถที่วัดในตอนค่ำ เพื่อรำลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

5. ร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวันสำคัญทางพุทธศาสนา

6. จัดแสดงนิทรรศการ ประวัติ หรือเรื่องราวความเป็นมาเกี่ยวกับวันวิสาขบูชาตามโรงเรียน หรือสถานที่ราชการต่างๆ เพื่อให้ความรู้ และเป็นการร่วมรำลึกถึงความสำคัญของวันวิสาขบูชา

7. ประดับธงชาติตามอาคารบ้านเรือน วัดและสถานที่ราชการ

8. บำเพ็ญสาธารณประโยชน์

ที่มา : https://sites.google.com/site/manliyasite/home/kickrrm-ni-wan-wisakhbucha

สิ่งที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา

ช่วงเช้า-กลางวัน

พุทธศาสนิกชนชาวไทยมักจะทำบุญตักบาตร และขอพรจากพระสงฆ์ในตอนเช้า ซึ่งหลายคนนิยมไปทำบุญตักบาตรที่วัด รวมถึงการสวดมนต์ไหว้พระ ก่อนการถวายภัตตาหารเช้า และยังถือโอกาสให้อิสระทานในการปล่อยนกปล่อยปลา และถวายสังฆทานอีกด้วยจากนั้นในช่วงกลางวัน พุทธศาสนิกชนยังนิยมฟังพระธรรมเทศนา ซึ่งเป็นการรับฟังคำสอน และระลึกถึงความสำคัญของวันวิสาขบูชา และยังการบำเพ็ญกุศลความดีอื่น ๆ ตลอดวัน อาทิ การรักษาศีล และงดเว้นการทำบาปอีกด้วย

ช่วงเย็น-หัวค่ำ

พุทธศาสนิกชนนิยมชาวไทยนิยมสวดมนต์เย็นที่บ้าน นอกจากนั้นก็ยังมีการไปไหว้พระที่วัดในช่วงสวดมนต์เย็น ซึ่งถือโอกาสนั่งสมาธิ ทำให้จิตใจสงบอีกด้วยจากนั้นจะมีพิธีทางพระพุทธศาสนาในช่วงเย็นไปจนถึงหัวค่ำ ซึ่งได้แก่ การเวียนเทียน ซึ่งหลายวัดในประเทศไทย จัดให้มีการทำวัตรสวดมนต์ก่อนที่จะเริ่มเวียนเทียน โดยส่วนใหญ่นิยมปฏิบัติพิธีการเวียนเทียนกันอย่างเป็นทางการ โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำเวียนเทียนในเวลาประมาณ 20:00 น. หรือ ในขณะเดียวกัน การเวียนเทียนในแต่ละจังหวัดอาจจะมีความแตกต่างกัน หรืออาจจะมีการเลื่อนช่วงเวลาในพิธีเวียนเทียนให้เร็วขึ้น

ที่มา : https://masii.co.th/blog/วันวิสาขบูชา-ควรทำอะไร

เมื่อ ‘วันวิสาขบูชา’ เวียนมาถึง พุทธศาสนิกชนทั่วโลกต่างพร้อมใจกันบูชาองค์พระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้ง**อามิสบูชาและปฏิบัติบูชา อามิสบูชา** คือ การบูชาด้วยสิ่งของ เช่น ดอกไม้ ของหอม ฯลฯ **และปฏิบัติบูชา** คือ การประพฤติตามหลักธรรมคำสั่งสอน โดยกระทำแต่สิ่งที่ดีงาม ซึ่งพระพุทธองค์ทรงสรรเสริญการปฏิบัติบูชา มากกว่าอามิสบูชา เพราะการปฏิบัติบูชาย่อมทำให้ทุกคนเข้าถึงพระพุทธศาสนาได้อย่างแท้จริง

https://mgronline.com/dhamma/detail/9480000059061

เนื้อหาประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมใน วันวิสาขบูชา

ประโยชน์ของการเข้าร่วมศาสนพิธี

1. ทำให้พุทธศาสนิกชนได้รู้ศาสนพิธีและพิธีกรรมของวันวิสาขบูชา
2. เป็นรูปแบบวิธีการที่มีแบบแผน งดงาม สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย
3. เป็นกระบวนการที่ทำให้คนในสังคมมีความรักสามัคคีปราถนาดีต่อกัน
4. ผู้ที่ศึกษาศาสนพิธีดีแล้ว ย่อมเป็นผู้ฉลาดในพีธีกรรมที่ต้องปฏิบัติในการบ าเพ็ญกุศล
5. สามารถจรรโลงให้พระพุทธศาสนามีความเจริญยั่งยืนสืบไป
6. ได้ชื่อว่าเป็นศาสนิกที่ดี ปฏิบัติกิจทางศาสนาตามหน้าที่ที่พึงทำ แสดงถึงความไม่ย่อหย่อนทางจิตใจและศรัทธาต่อพระศาสนา
7. ได้รับความแช่มชื่นเบิกบานใจหลังจากได้ประกอบพิธีในวันนั้นแล้ว
8. ได้สั่งสมบุญบารมีอันเกิดจากการให้ทาน รักษาศีลและเจริญภาวนา อันจะส่งผลให้ได้รับโภคสมบัติ รูปสมบัติ และปัญญาสมบัติสืบไป
9. ได้ทำชีวิตตนให้มีค่ายิ่งขึ้นด้วยการงดเว้นจากอบายมุข มุ่งปฏิบัติธรรมความดีเพิ่มพูนยิ่งขึ้น
10. ได้ชื่อว่าได้บูชาพระรัตนตรัยด้วยการบูชาอย่างยิ่งย่อมได้มงคลในชีวิตตลอดไป

ที่มา : http://pgm.npru.ac.th/ss/data /files/พิธีกรรมและศาสนพิธีทางศาสนาพุทธ
https://www.sanook.com/horoscope/58721/

ใบงานที่ 1 เรื่อง ประวัติวันวิสาขบูชา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสรุปเรื่องประวัติวันวิสาขบูชาตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

1. วิสาขบูชา มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า ..... หมายถึง .....
   .....
   ตรงกับวัน.....
2. ในวันวิสาขบูชามีเหตุการณ์ 3 เหตุการ์เกิดขึ้น ได้แก่
   .....
   .....
   .....
   .....
   .....
   สถานที่ประสูติ คือ.....สถานที่ตรัสรู้ คือ
   .....สถานที่ปรินิพพาน คือ .....
3. พระพุทธเจ้าประสูติวัน.....
4. พระพุทธเจ้าตรัสรู้วัน.....
5. พระพุทธเจ้าปรินิพพานวัน.....
6. พระพุทธบิดา ชื่อ.....
7. พระพุทธมารดา ชื่อ.....

ใบงานที่ 2 เรื่อง หลักธรรมวันวิสาขบูชา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสรุปเรื่องหลักธรรมวันวิสาขบูชาตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

1. อริยสัจ 4 คือ .....
2. ทุกข์ คือ.....
3. สมุทัย คือ.....
4. นิโรธ คือ.....
5. มรรค คือ.....
6. ขันธ์ 5 คือ..... มี 5 ประการ ได้แก่

   .....
   .....
   .....
   .....
   .....
7. การทำชั่วทางกาย เช่น.....
8. การทำชั่วทางวาจา เช่น.....
9. การทำชั่วทางใจ เช่น.....

ใบงานที่ 3 เรื่อง ศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสรุปเรื่องศาสนพิธีและพิธีกรรมวันวิสาขบูชาตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

1. นักเรียนสรุปพระราชพิธีวันวิสาขบูชา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนสรุปพิธีสามัญวันวิสาขบูชา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 4 เรื่อง กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสรุปกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชาตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

1. ให้นักเรียนสรุปกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ช่วงเช้า-กลางวันทำอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ช่วงเย็น-หัวค่ำทำอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

บงานที่ 5 เรื่อง ประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมใน วันวิสาขบูชา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมใน วันวิสาขบูชาตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ประโยชน์ของการเข้าร่วมศาสนพิธี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเวียนเทียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบย่อย เรื่อง วันวิสาขบูชา 10 คะแนน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามที่กำหนดให้

1. วันวิสาขบูชามีเหตุการณ์สำคัญใดเกิดขึ้นบ้าง (2 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

2. สถานที่ที่ใช้จัดพระราชพิธีวันวิสาขบูชาคือที่ใด (2 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

3. เขียนกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชามา 2 กิจกรรม (2 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

4. นักเรียนจะนำหลักธรรมอริยสัจ 4 มาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร เขียนมา 2 ข้อ (2 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

5. เขียนประโยชน์ของการเวียนเทียนมา 2 ข้อ (2 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกคะแนนแบบทดสอบย่อย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง: ให้ครูผู้สอนตรวจแบบทดสอบย่อยของนักเรียนแล้วใส่คะแนนลงในช่องระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนเต็ม (10)	คะแนนที่ได้
1	ด.ช.ประกาย สุกใส		
2	ด.ช.ทัพฟ้า สุวรรณยี่		
3	ด.ช.ขุนณรงค์ ภูฆัง		
4	ด.ช.นราธิป เวฬุวนารักษ์		
5	ด.ช.กล้าวศิน บาลนคร		
6	ด.ช.ศุภณัฐ ศรีสวัสดิ์		
7	ด.ช.ประดิษฐ์ โทนใหญ่		
8	ด.ช.เปรมกิตติ์ ขุนณรงค์		
9	ด.ญ.สุจิตรา คุ้มทรัพย์		
10	ด.ญ.ดาริกา ฟองพงษ์		
11	ด.ญ.จิณัฐตา ธรรมดา		
12	ด.ญ.พรพรรณ ทับทิม		
13	ด.ญ.สุทธิดา ทีปะลา		
14	ด.ญ.พัชรวลัย บุญมาก		
15	ด.ญ.วาสนา หนูสุก		
16	ด.ญ.พลอยแก้ว ทรดี		
17	ด.ญ.ปริญาพร พันธุเกตุ		
18	ด.ญ.รวิภา ทองไพรวรรณ		
19	ด.ญ.พรกนก ขุนณรงค์		
20	ด.ญ.นุชจรีย์ เพี้ยมหาญ		

เกณฑ์การให้คะแนน

- ตอบถูก 5 ข้อ ได้ 10 คะแนน
- ตอบถูก 4 ข้อ ได้ 8 คะแนน
- ตอบถูก 3 ข้อ ได้ 6 คะแนน
- ตอบถูก 2 ข้อ ได้ 4 คะแนน
- ตอบถูก 1 ข้อ ได้ 2 คะแนน
- ตอบถูก 0 ข้อ ได้ 0 คะแนน

ลงชื่อ.....

(นางสาวชนาพร จิตรพรม)

ครูผู้ประเมิน

แบบประเมินการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน (กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ)
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง: ให้ครูผู้สอนประเมินโดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

กลุ่มที่.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ			แสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม			ความตั้งใจทำงานกลุ่ม			ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จสมบูรณ์			รวม 3 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	
1														
2														
3														
4														
5														

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

ลงชื่อ.....
(นางสาวชนาพร จิตรพรม)
ครูผู้ประเมิน

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

คำชี้แจง 1. ข้อสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน ใช้เวลา 60 นาที

2. ทำลงกระดาษคำตอบที่ครูแจกให้

3. นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องคำตอบที่ถูกต้อง

---

1. พระพุทธเจ้าตรัสรู้หลักธรรมใดเป็นหลักธรรมแรก
   ก. มรรค 8 ข. ไตรสิกขา
   ค. อริยสัจ 4 ง. ไตรลักษณ์
2. การไม่ทำความชั่ว ทำแต่ความดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ เป็นคำสอนของหลักธรรมใด
   ก. อริยสัจ ข. ธัมมจักกัปวัตนสูตร
   ค. อิทธิบาท ง. โอวาทปาติโมกข์
3. ข้อใดเป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าแสดงในวันอาสาฬหบูชา
   ก. นรกสวรรค์ ข. บาปบุญคุณโทษ
   ค. ทางสายกลาง ง. ความดีความชั่ว
4. ข้อใดหมายถึงวันเข้าพรรษา
   ก. เป็นวันที่พระสงฆ์อยู่จำพรรษาเป็นเวลา 3 เดือน
   ข. เป็นวันที่พระสงฆ์ไปค้างแรมที่อื่นได้เกิน 7 วัน
   ค. เป็นวันที่พระสงฆ์ทำการปวารณา
   ง. เป็นวันที่พระสงฆ์มาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย
5. วันออกพรรษาตรงกับวันใด
   ก. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 9 ข. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10
   ค. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ง. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12
6. ข้อใดกล่าวถึงวันวิสาขบูชา
   ก. เป็นวันที่เกิดในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 ข. เป็นวันที่เกิดในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
   ค. เป็นวันที่เกิดในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ง. เป็นวันที่เกิดในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11

7. เหตุการณ์สำคัญใดเกิดขึ้นในวันวิสาขบูชา
   ก. วันที่พระพุทธเจ้าแสดงธรรมครั้งแรก
   ข. วันที่พระพุทธเจ้าแสดงหัวใจคำสอน
   ค. วันที่พระพุทธเจ้าค้นพบหนทางดับทุกข์
   ง. วันที่พระพุทธเจ้าแสดงบารมี
8. ข้อใดตรงกับหลักธรรมโอวาทปาติโมกข์
   ก. แบ่งปันของให้ผู้อื่น
   ข. ไม่ทำชั่วทั้งปวง
   ค. พูดแต่ความจริง
   ง. มีความเมตตากรุณา
9. หากนักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำรายงานเรื่องวันอาสาฬหบูชาหัวข้อแรกที่นักเรียนต้องศึกษาคือเรื่องใด
   ก. ประวัติความเป็นมาของวันอาสาฬหบูชา
   ข. การปฏิบัติตนในวันอาสาฬหบูชา
   ค. หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันอาสาฬหบูชา
   ง. พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับวันอาสาฬหบูชา
10. วันเข้าพรรษาตรงกับฤดูกาลใด
   ก. ฤดูร้อน
   ข. ฤดูหนาว
   ค. ฤดูฝน
   ง. ทุกฤดู
11. ในวันออกพรรษาพระสงฆ์ทำพิธีอนุญาตยินยอมให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้คือพิธีใด
   ก. โอวาทปาติโมกข์
   ข. ปลงอาบัติ
   ค. เทศนาธรรม
   ง. ปวารณา
12. หากนักเรียนไม่มีเงินและวัตถุสิ่งของเพื่อทำการบูชาในวันวิสาขบูชานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
   ก. ไปหยิบของผู้อื่นมาบูชา
   ข. ใช้วิธีปฏิบัติบูชาแทน
   ค. ให้ผู้อื่นบูชาแทน
   ง. ขอยืมเงินเพื่อนมาบูชา
13. ข้อใดเป็นการนำหลักธรรมอริยสัจ 4 ไปปฏิบัติ
   ก. กระทำตนให้บริสุทธิ์
   ข. กระทำตนให้เป็นที่รักของผู้อื่น
   ค. กระทำตนให้พ้นจากความทุกข์
   ง. กระทำตนให้มีชื่อเสียงในสังคม
14. ข้อใดปฏิบัติถูกต้องในวันมาฆบูชา
   ก. ปฏิบัติตามหลักอริยสัจ 4
   ข. ปฏิบัติตามหลักโอวาทปาติโมกข์
   ค. ปฏิบัติตามหลักมัชฌิมาปฏิปาทา
   ง. ปฏิบัติตามหลักการปวารณา
15. ข้อใดนำหลักธรรมทางสายกลางไปใช้ได้ถูกต้อง
   ก. ใช้ชีวิตแบบไม่ประมาท
   ข. ใช้ชีวิตแบบเลือกปฏิบัติ
   ค. ใช้ชีวิตแบบโอนอ่อนผ่อนตาม
   ง. ใช้ชีวิตแบบมีเหตุผล

16. พุทธศาสนิกชนสามารถนำหลักธรรมในวันเข้าพรรษาในข้อใดไปใช้ในชีวิตประจำวัน
    ก. งดดื่มสุราและของมึนเมา
    ข. งดพูดปด พูดจาหยาบคาย
    ค. งดเสพกามา
    ง. งดการลักทรพย์
17. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมการปวารณาของพระสงฆ์ในวันออกพรรษามาปฏิบัติในครอบครัวได้อย่างไรบ้าง
    ก. การตักเตือนกันในครอบครัว
    ข. การชักชวนครอบครัวไปสวดมนต์
    ค. การนั่งสมาธิร่วมกันในครอบครัว
    ง. การไปทำบุญร่วมกันในครอบครัว
18. เมื่อถึงวันออกพรรษานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
    ก. ไปถวายเทียนพรรษาที่วัด
    ข. ไปทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ล่วงลับที่สุสาน
    ค. ไปช่วยชาวบ้านล้างจานที่วัด
    ง. ไปทำบุญตักบาตรเทโวที่วัด
19. การเข้าร่วมกิจกรรมในวันวิสาขบูชาของบุคคลในข้อใดถูกต้อง
    ก. หนึ่งชวนเพื่อนฟังธรรมเรื่องทางสายกลาง
    ข. สองชวนเพื่อนฟังธรรมเรื่องอริยสัจ 4
    ค. สามชวนเพื่อนฟังธรรมเรื่องธัมมจักกัปวัตนสูตร
    ง. สี่ชวนเพื่อนไปฟังธรรมเรื่องโอวาทปาติโมกข์
20. จากการที่พระพุทธเจ้าสอนให้ใช้ชีวิตอย่างมีสติในวันปรินิพพานเราสามารถนำไปใช้ได้ในข้อใด
    ก. ใช้ชีวิตแบบผู้มีทรัพย์สิน
    ข. ใช้ชีวิตแบบระลึกได้อยู่เสมอ
    ค. ใช้ชีวิตแบบหวาดระแวง
    ง. ใช้ชีวิตด้วยความสนุกสนาน
21. เพราะเหตุใดการแสดงโอวาทปาติโมกข์จึงมีความสำคัญ
    ก. เป็นหลักธรรมที่พุทธศาสนิกชนยึดถือและนำไปปฏิบัติ
    ข. เป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้
    ค. เป็นคำสอนหลักที่เป็นหัวใจสำคัญของศาสนาพุทธ
    ง. เป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าแสดงปฐมเทศนา
22. การมาประชุมโดยมิได้นัดหมายของพระสงฆ์ในวันมาฆบูชาสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งใด
    ก. ความสามัคคีของพระสงฆ์
    ข. ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของพระสงฆ์
    ค. ความมีน้ำใจของพระสงฆ์
    ง. ความมีศรัทธาต่อพระพุทธเจ้า
23. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดในวันอาสาฬหบูชาข้อใดไม่เหมาะกับวัยของนักเรียน
    ก. ช่วยทำความสะอาดห้องน้ำวัด
    ข. บริจาคเงินเป็นค่าน้ำค่าไฟให้กับวัด
    ค. เก็บกวาดขยะบริเวณวัด
    ง. ช่วยพระสงฆ์จัดห้องพัก

24. มูลเหตุสำคัญที่ทำให้มีวันเข้าพรรษา คือข้อใด
    ก. พระสงฆ์ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งจึงกำหนดให้จำพรรษาที่วัด
    ข. พระสงฆ์ขาดระเบียบวินัยจึงกำหนดให้จำพรรษาที่วัด
    ค. พระสงฆ์เหยียบย่ำข้าวและพันธุ์พืชของชาวบ้าน
    ง. พระสงฆ์มักไปค้างแรมที่อื่นจึงกำหนดให้จำพรรษาที่วัด
25. เพราะเหตุจึงต้องมีการถวายผ้าอาบน้ำฝนในวันเข้าพรรษา
    ก. ให้พระสงฆ์เกิดความสะดวกสบา ข. พระสงฆ์ใช้ปัจจัยในการซื้อผ้าอาบน้ำฝนไม่ได้
    ค. พระสงฆ์นำไปใช้ผลัดเปลี่ยนเวลาอาบน้ำ ง. พระสงฆ์ใช้ผลัดเปลี่ยนช่วงทำวัตรเย็น
26. เพราะเหตุใดจึงให้พระสงฆ์ว่ากล่าวตักเตือนกันได้
    ก. เพื่อให้พระสงฆ์ได้เปิดใจคุยกันมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน
    ข. เพื่อให้พระสงฆ์ได้ปรับปรุงพฤติกรรมให้ดียิ่งขึ้น
    ค. เพื่อให้พระสงฆ์เกิดความรักใคร่สามัคคีกัน
    ง. เพื่อให้พระสงฆ์ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
27. จากการที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้อริยสัจ 4 ในวันวิสาขบูชาก่อให้เกิดประโยชน์กับมนุษย์ในเรื่องใด
    ก. รู้ปัญหาของความทุกข์และอยู่กับความทุกข์ให้ได้ ข. รู้ว่าความสุขที่แท้จริงคืออะไร
    ค. รู้ว่าควรปฏิบัติตนในสังคมอย่างไร ง. รู้สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและหาวิธีแก้ไข
28. ข้อใดกล่าวถึงอริยสัจ 4 ในวันวิสาขบูชาได้ดีที่สุด
    ก. การมุ่งทำแต่ความดีอยู่เสมอ ข. การดำเนินชีวิตด้วยความไม่ประมาท
    ค. การมีน้ำใจไมตรีต่อเพื่อนมนุษย์ ง. หาสาเหตุของความทุกข์แล้วดับทุกข์ให้ได้
29. ข้อใดสรุปเหตุการณ์วันมาฆบูชาได้ถูกต้องมากที่สุด
    ก. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าแสดงธรรมครั้งแรก ข. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าแสดงคำสอนหลักของศาสนาพุทธ
    ค. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติตรัสรู้ปรินิพพาน ง. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จจากสวรรค์สู่โลกมนุษย์
30. สิ่งสำคัญสูงสุดในการทำบุญตักบาตรเทโวในวันออกพรรษา คือข้อใด
    ก. ได้ถวายอาหารพระสงฆ์ ข. ได้รับความรักจากคนทั้งหลาย
    ค. ได้พบปะผู้คนหลากหลาย ง. ได้บำเพ็ญกุศลครั้งยิ่งใหญ่

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ก่อนเรียน)
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ข้อ	ตัวเลือก	ข้อ	ตัวเลือก
1	ค	16	ก
2	ง	17	ก
3	ค	18	ง
4	ก	19	ข
5	ค	20	ข
6	ข	21	ค
7	ค	22	ง
8	ข	23	ข
9	ก	24	ค
10	ค	25	ค
11	ง	26	ข
12	ข	27	ง
13	ค	28	ง
14	ข	29	ข
15	ค	30	ง

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

คำชี้แจง 1. ข้อสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน ใช้เวลา 60 นาที

2. ทำลงกระดาษคำตอบที่ครูแจกให้

3. นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใดคือหลักธรรมอริยสัจ 4
   ก. ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค
   ข. เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
   ค. สัจจะ ทมะ จาคะ ขันติ
   ง. ทาน ปิยวาจา อัตถจริยา สมานัตตตา
2. ข้อใดกล่าวถึงคำสอนในโอวาทปาติโมกข์
   ก. การละทางโลก
   ข. การทำจิตบริสุทธิ์
   ค. การเป็นคนมีน้ำใจ
   ง. การไม่ทำจิตตั้งมั่น
3. หลักธรรมที่พระพุทธเจ้าแสดงในวันอาสาฬหบูชามีใจความสำคัญว่าอย่างไร
   ก. การให้ทำความดีแล้วละเว้นความชั่ว
   ข. การให้กลัวในบาปให้มากๆ
   ค. การให้รู้ความเป็นไปของนรกสวรรค์
   ง. การปฏิบัติตนให้พอดีไม่ตึงและไม่หย่อนจนเกินไป
4. เข้าพรรษามีกำหนดระยะเวลากี่เดือน
   ก. 1 เดือน
   ข. 2 เดือน
   ค. 3 เดือน
   ง. 4 เดือน
5. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11
   ก. พระพุทธเจ้าเสด็จลงมารับการใส่บาตรจากพุทธศาสนิกชน
   ข. พระพุทธเจ้าแสดงธรรมโปรดพุทธมารดาบนสวรรค์
   ค. พระพุทธเจ้าแสดงธรรมครั้งแรกชื่อว่าธัมมจักกัปวัตตนสูตร
   ง. พระพุทธเจ้ารับการถวายเทียนพรรษาจากพุทธศาสนิกชน
6. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใด
   ก. วันเข้าพรรษา
   ข. วันอาสาฬหบูชา
   ค. วันมาฆบูชา
   ง. วันวิสาขบูชา

7. วันที่พระพุทธเจ้าค้นพบหนทางดับทุกข์เกิดขึ้นในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใด
   ก. วันมาฆบูชา
   ข. วันวิสาขบูชา
   ค. วันเข้าพรรษา
   ง. วันออกพรรษา
8. การไม่ทำความชั่วอยู่ในหลักธรรมใด
   ก. โอวาทปาติโมกข์
   ข. มัชฌิมาปฏิปาทา
   ค. อริยสัจ 4
   ง. ฆราวาสธรรม 4
9. วันอาสาฬหบูชาเป็นวันที่มีพระรัตนตรัยครบองค์ 3 ประกอบด้วยอะไรบ้าง
   ก. พระพุทธ พระธรรม อุบาสก
   ข. พระพุทธ พระธรรม ภิกษุณี
   ค. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
   ง. พระพุทธ พระธรรม อุบาสิกา
10. ข้อใดเป็นการกล่าวถึงวันเข้าพรรษาได้ถูกต้อง
   ก. วันที่พระสงฆ์ไปค้างแรมที่อื่นได้ไม่เกิน 7 วัน
   ข. วันที่พระสงฆ์ทำการว่ากล่าวตักเตือนกัน
   ค. วันที่พระสงฆ์รับองค์กฐินจากประชาชน
   ง. วันที่พระสงฆ์รับการตักบาตรเทโวจากประชาชน
11. ศาสนพิธีใดเป็นการทำการว่ากล่าวตักเตือนกันในระหว่างพระสงฆ์
   ก. การทำพิธีสารท
   ข. การทำพิธีปวารณา
   ค. การทำพิธีเทศนาธรรม
   ง. การทำพิธีปัจฉิมธรรม
12. นักเรียนจะนำวิธีปฏิบัติบูชามาบูชาในวันวิสาขบูชาได้ตามข้อใด
   ก. บริจาคสิ่งของ
   ข. การบูชาด้วยเงิน
   ค. การมีน้ำใจต่อผู้อื่น
   ง. ประพฤติตามคำสอน
13. หลักธรรมของวันวิสาขบูชาข้อใดที่พุทธศาสนิกชนควรนำไปปฏิบัติ
   ก. อริยสัจ 4
   ข. ไตรสิกขา
   ค. ไตรลักษณ์
   ง. สังคหวัตถุ 4
14. ข้อใดเป็นการนำหลักธรรมโอวาทปาติโมกข์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
   ก. ปฏิบัติตามหลักของศีล สมาธิ ปัญญา
   ข. ปฏิบัติตามหลักของอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา
   ค. ปฏิบัติตามหลักของไม่ทำชั่ว ทำความดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์
   ง. ปฏิบัติตามหลักของแก่ เจ็บ ตาย

15. เราจะนำหลักธรรม“มัชฌิมาปฏิปาทา หรือ ทางสายกลาง” ที่พระพุทธเจ้าแสดงในวันอาสาฬหบูชา ไปปฏิบัติได้ตามข้อใด
    ก. จะทำอะไรก็ตามต้องนึกถึงความสุขของตนเองและครอบครัว
    ข. ใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตแบบพอดี
    ค. ให้ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งให้สุดโต่ง
    ง. คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและช่วยเหลือผู้อื่น
16. นักเรียนสามารถนำแบบอย่างการปฏิบัติตนของพระสงฆ์ในวันเข้าพรรษาเรื่องใดไปใช้ในชีวิตวัยเรียนของตนเอง
    ก. ซื้ออุปกรณ์การเรียนมาเตรียมไว้
    ข. ไม่ออกไปไหนเป็นเวลา 3 เดือน
    ค. การตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้มากๆ
    ง. ไปเที่ยวเล่นกับเพื่อน ๆ ช่วงปิดเทอมเป็นการผ่อนคลาย
17. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมการปวารณาของพระสงฆ์ในวันออกพรรษามาปฏิบัติในครอบครัวได้อย่างไรบ้าง
    ก. การตักเตือนกันในครอบครัว ข. การชักชวนครอบครัวไปสวดมนต์
    ค. การนั่งสมาธิร่วมกันในครอบครัว ง. การไปทำบุญร่วมกันในครอบครัว
18. ข้อใดไม่ใช่การปฏิบัติตนต่อครอบครัวเมื่อถึงวันออกพรรษา
    ก. ชวนครอบครัวทำป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ข. ชวนครอบครัวทำความสะอาดบ้าน
    ค. ชวนครอบครัวจัดแต่งที่บูชาประจำบ้าน ง. ชวนครอบครัวไปทำบุญ ฟังธรรมที่วัด
19. ข้อใดกล่าวถึงอริยสัจ 4 ได้ถูกต้อง
    ก. ตัวตนไม่ใช่ของเรา ข. มีสติอยู่เสมอ
    ค. การดับทุกข์ ง. ละเว้นการทำบาป
20. ในวันวิสาขบูชาพระพุทธเจ้าตรัสเรื่องความไม่ประมาทก่อนที่จะปรินิพพานมีประโยชน์กับผู้ฟังในข้อใด
    ก. ให้ใช้ชีวิตอย่างมีสติ ข. ใช้ชีวิตแบบไม่ฟุ้งเฟ้อ
    ค. ให้ใช้ชีวิตด้วยความเมตตา ง. ให้ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย
21. เหตุใดโอวาทปาติโมกข์ จึงเป็นหัวใจคำสอนในวันมาฆบูชา
    ก. เพราะเป็นคำสอนที่มาจากปากของพระพุทธเจ้า
    ข. เพราะเป็นคำสอนที่ชาวพุทธจำเป็นต้องปฏิบัติตาม
    ค. เพราะเป็นคำสอนที่อยู่ในพระไตรปิฎก
    ง. เพราะเป็นสาระสำคัญหลักของคำสอน

22. ข้อใดสะท้อนให้เห็นถึงความศรัทธาต่อพระพุทธเจ้าในวันมาฆบูชา
    ก. พระสงฆ์หลายรูปมาฟังคำสอนของพระพุทธเจ้าโดยมิได้นัดหมาย
    ข. พระสงฆ์หลายรูปมาร่วมพิธีทำบุญตักบาตรเทโวเป็นจำนวนมาก
    ค. พระสงฆ์หลายรูปมาดูแลพระพุทธช่วงอาพาธเจ้าโดยมิได้นัดหมาย
    ง. พระสงฆ์หลายรูปให้การต้อนรับพระพุทธเจ้าในวันประกาศศาสนา
23. ข้อใดกล่าวถูกต้องในวันอาสาฬหบูชา
    ก. พระพุทธเจ้าแสดงธรรมครั้งแรก
    ข. พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม
    ค. พระพุทธเจ้าปรินิพพาน
    ง. พระพุทธเจ้าแสดงธรรมครั้งสุดท้าย
24. จากการที่พระสงฆ์เหยียบย่ำข้าวและพันธุ์พืชของชาวบ้านทำให้เกิดวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใด
    ก. วันอาสาฬหบูชา
    ข. วันมาฆบูชา
    ค. วันออกพรรษา
    ง. วันเข้าพรรษา
25. เพราะเหตุใดจึงต้องมีการถวายเทียนพรรษาในวันเข้าพรรษา
    ก. ให้พระสงฆ์ใช้ตอนไฟดับเนื่องจากเป็นฤดูฝน
    ข. ให้พระสงฆ์ใช้ตั้งไว้ที่วัดเพื่อบริจาคให้ญาติโยม
    ค. ให้พระสงฆ์ใช้เป็นแสงสว่างในการศึกษาพระธรรมตอนกลางคืน
    ง. ให้พระสงฆ์ใช้เป้นอุปกรณ์ในการหล่อเทียนจำพรรษา
26. เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้พระสงฆ์ต้องทำการปวารณาในวันออกพรรษา
    ก. เพื่ออบรมจิตให้บริสุทธิ์
    ข. เพื่อให้จดจำวินัยสงฆ์ได้แม่นยำ
    ค. เพื่อให้ตักเตือนกัน
    ง. เพื่อเลือกพระสงฆ์เป็นเจ้าอาวาส
27. เหตุการณ์ในวันวิสาขบูชาของพระพุทธเจ้าเหตุการณ์ใดที่ควรนำมาเป็นคติเตือนใจว่ามนุษย์ทุกคนไม่สามารถหนีพ้นได้จึงควรมีสติให้มากในการใช้ชีวิต
    ก. ประสูติ
    ข. ตรัสรู้
    ค. ปรินิพพาน
    ง. ออกผนวช
28. หนึ่งนำหลักธรรมเรื่องอริยสัจ 4 มาปฏิบัติแสดงให้เห็นว่าหนึ่งเป็นคนเช่นไร
    ก. รู้สาเหตุของความทุกข์และหาทางดับทุกข์
    ข. รู้ถึงการตั้งใจฟังธรรมแล้วนำมาปฏิบัติตาม
    ค. รู้ถึงความเมตตากรุณา
    ง. รู้ถึงความไม่มีตัวตนและปล่อยวาง
29. ข้อใดสรุปหลักคำสอนของโอวาทปาติโมกข์ได้ดีที่สุด
    ก. เมื่อปฏิบัติแล้วทำให้สังคมสงบสุข
    ข. เมื่อปฏิบัติแล้วมีแต่คนนับหน้าถือตา
    ค. เมื่อปฏิบัติแล้วทำให้เป็นคนที่มีเมตตา
    ง. เมื่อปฏิบัติแล้วทำให้มีทรพย์มาก

30. ในวันออกพรรษาพุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี

ก. เที่ยวพักผ่อนต่างจังหวัด
ข. ทำความดีไม่เบียดเบียนใคร
ค. นั่งสมาธิภายในบ้าน
ง. สนทนาธรรมกับพระสงฆ์ที่สนิท

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (หลังเรียน)
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ข้อ	ตัวเลือก	ข้อ	ตัวเลือก
1	ก	16	ค
2	ข	17	ก
3	ง	18	ก
4	ค	19	ค
5	ก	20	ก
6	ง	21	ง
7	ข	22	ก
8	ก	23	ก
9	ค	24	ง
10	ก	25	ก
11	ข	26	ค
12	ง	27	ค
13	ก	28	ก
14	ค	29	ก
15	ข	30	ข

ภาคผนวก จ

ผลการประเมินหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ผลการประเมินหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วันวิสาขบูชา						
สาระการเรียนรู้						
1.	ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
2.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
3.	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
4.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
5.	มีความชัดเจน เรียงลำดับเนื้อหาได้เหมาะสม	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
6.	มีความสอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคจิ๊กซอว์	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
7.	มีความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
8.	มีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้	5	4	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้						
9.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
10.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
11.	มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
12.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วันวิสาขบูชา						
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้						
13.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
14.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
15.	มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
16.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
17.	ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
18.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
19.	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
20.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
สื่อและแหล่งการเรียนรู้						
21.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
22.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
23.	มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 วันมาฆบูชา						
สาระการเรียนรู้						
1.	ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
2.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
3.	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
4.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
5.	มีความชัดเจน เรียงลำดับเนื้อหาได้เหมาะสม	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
6.	มีความสอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคจิ๊กซอว์	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
7.	มีความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
8.	มีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้	5	4	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้						
9.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
10.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
11.	มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
12.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 วันมาฆบูชา						
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้						
13.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
14.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
15.	มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
16.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
17.	ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
18.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
19.	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
20.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
สื่อและแหล่งการเรียนรู้						
21.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
22.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
23.	มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 วันอาสาฬหบูชา						
สาระการเรียนรู้						
1.	ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
2.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
3.	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
4.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
5.	มีความชัดเจน เรียงลำดับเนื้อหาได้เหมาะสม	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
6.	มีความสอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคจิ๊กซอว์	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
7.	มีความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
8.	มีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้	5	4	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้						
9.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
10.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
11.	มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
12.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 วันอาสาฬหบูชา						
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้						
13.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
14.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	4.33	มีคุณภาพมาก
15.	มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4.33	มีคุณภาพมาก
16.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
17.	ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
18.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
19.	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
20.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
สื่อและแหล่งการเรียนรู้						
21.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
22.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
23.	มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 วันเข้าพรรษา						
สาระการเรียนรู้						
1.	ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
2.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
3.	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
4.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
5.	มีความชัดเจน เรียงลำดับเนื้อหาได้เหมาะสม	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
6.	มีความสอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคจิ๊กซอว์	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
7.	มีความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
8.	มีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้	5	4	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้						
9.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
10.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
11.	มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
12.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 วันเข้าพรรษา						
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้						
13.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
14.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
15.	มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
16.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
17.	ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
18.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
19.	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
20.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
สื่อและแหล่งการเรียนรู้						
21.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
22.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
23.	มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 วันออกพรรษา						
สาระการเรียนรู้						
1.	ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
2.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
3.	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
4.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
5.	มีความชัดเจน เรียงลำดับเนื้อหาได้เหมาะสม	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
6.	มีความสอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคจิ๊กซอว์	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
7.	มีความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
8.	มีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้	5	4	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้						
9.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
10.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
11.	มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
12.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 วันออกพรรษา						
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้						
13.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
14.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
15.	มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4.33	มีคุณภาพมาก
16.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4	5	4	4.33	มีคุณภาพมาก
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
17.	ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	มีคุณภาพมากที่สุด
18.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
19.	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
20.	มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	4	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
สื่อและแหล่งการเรียนรู้						
21.	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
22.	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด
23.	มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4	5	5	4.67	มีคุณภาพมากที่สุด

ภาคผนวก ฉ

ผลการประเมินหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ผลการประเมินหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1.00
2	+1	+1	+1	3	1.00
3	+1	0	+1	2	0.67
4	+1	+1	+1	3	1.00
5	+1	+1	+1	3	1.00
6	+1	+1	+1	3	1.00
7	+1	+1	+1	3	1.00
8	+1	+1	+1	3	1.00
9	+1	0	+1	2	0.67
10	+1	0	+1	2	0.67
11	+1	+1	+1	3	1.00
12	0	+1	+1	2	0.67
13	-1	+1	+1	1	0.33
14	+1	0	+1	2	0.67
15	+1	+1	+1	3	1.00
16	+1	+1	+1	3	1.00
17	+1	+1	+1	3	1.00
18	+1	+1	+1	3	1.00
20	+1	+1	+1	3	1.00
21	+1	+1	+1	3	1.00
22	+1	+1	+1	3	1.00
23	-1	+1	+1	3	1.00
24	+1	+1	+1	3	1.00
25	+1	-1	+1	1	0.33
26	+1	+1	+1	3	1.00

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
27	+1	0	+1	2	0.67
28	+1	0	+1	2	0.67
29	+1	+1	+1	3	1.00
30	+1	+1	+1	3	1.00
31	+1	+1	+1	3	1.00
32	+1	+1	+1	3	1.00
33	+1	+1	+1	3	1.00
34	+1	+1	+1	3	1.00
35	-1	+1	+1	1	0.33
36	+1	+1	+1	3	1.00
37	+1	+1	+1	3	1.00
38	+1	+1	+1	3	1.00
39	+1	0	+1	2	0.67
40	+1	+1	+1	3	1.00
41	+1	+1	+1	3	1.00
42	+1	+1	+1	3	1.00
43	-1	+1	+1	1	0.33
44	0	+1	+1	2	0.67
45	+1	+1	+1	3	1.00
46	+1	-1	+1	1	0.33
47	-1	+1	+1	1	0.33
48	+1	+1	+1	3	1.00
49	-1	+1	+1	1	0.33
50	+1	+1	+1	3	1.00

ภาคผนวก ช

ผลการประเมินหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ผลการประเมินหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1.00
2	+1	+1	+1	3	1.00
3	+1	0	+1	2	0.67
4	+1	+1	+1	3	1.00
5	+1	+1	+1	3	1.00
6	+1	+1	+1	3	1.00
7	+1	+1	+1	3	1.00
8	+1	+1	+1	3	1.00
9	+1	0	+1	2	0.67
10	+1	0	+1	2	0.67
11	+1	+1	+1	3	1.00
12	-1	+1	+1	2	0.67
13	-1	+1	+1	2	0.67
14	+1	0	+1	2	0.67
15	+1	+1	+1	3	1.00
16	+1	+1	+1	3	1.00
17	+1	+1	+1	3	1.00
18	+1	+1	+1	3	1.00
19	+1	+1	+1	3	1.00
20	+1	+1	+1	3	1.00
21	+1	+1	+1	3	1.00
22	+1	+1	+1	3	1.00
23	-1	+1	+1	3	1.00
24	+1	+1	+1	3	1.00
25	-1	+1	+1	1	0.33

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
26	+1	+1	+1	3	1.00
27	+1	0	+1	2	0.67
28	+1	0	+1	2	0.67
29	+1	+1	+1	3	1.00
30	+1	+1	+1	3	1.00
31	+1	+1	+1	3	1.00
32	+1	+1	+1	3	1.00
33	+1	+1	+1	3	1.00
34	+1	+1	+1	3	1.00
35	+1	-1	+1	1	0.33
36	+1	+1	+1	3	1.00
37	+1	+1	+1	3	1.00
38	+1	+1	+1	3	1.00
39	+1	0	+1	2	0.67
40	+1	+1	+1	3	1.00
41	+1	+1	+1	3	1.00
42	+1	+1	+1	3	1.00
43	-1	+1	+1	1	0.33
44	0	+1	+1	2	0.67
45	+1	+1	+1	3	1.00
46	+1	-1	+1	1	0.33
47	-1	+1	+1	1	0.33
48	+1	+1	+1	3	1.00
49	-1	+1	+1	1	0.33
50	+1	+1	+1	3	1.00

ภาคผนวก ซ

ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	พฤติกรรมที่ต้องการวัด				
		ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า
วันวิสาขบูชา 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชาได้	1	✓				
วันมาฆบูชา 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันมาฆะบูชาได้	2	✓				
วันอาสาฬหบูชา 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันอาสาฬหบูชาได้	3	✓				
วันเข้าพรรษา 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันเข้าพรรษาได้	4	✓				
วันออกพรรษา 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันออกพรรษาได้	5	✓				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	พฤติกรรมที่ต้องการวัด				
		ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า
วันวิสาขบูชา 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชาได้	6		✓			
	7		✓			
วันมาฆบูชา 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันมาฆะบูชาได้	8		✓			
วันอาสาฬหบูชา 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันอาสาฬหบูชาได้	9		✓			
วันเข้าพรรษา 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันเข้าพรรษาได้	10		✓			
วันออกพรรษา 1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักธรรม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติในวันออกพรรษาได้	11		✓			

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	พฤติกรรมที่ต้องการวัด				
		ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า
วันวิสาขบูชา 2. นำหลักธรรมในวันวิสาขบูชาไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	12			✓		
	13			✓		
วันมาฆบูชา 2. นำหลักธรรมในวันมาฆบูชาไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	14			✓		
วันอาสาฬหบูชา 2. นำหลักธรรมในวันอาสาฬหบูชาไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	15			✓		
วันเข้าพรรษา 2. นำหลักธรรมในวันเข้าพรรษาไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	16			✓		
วันออกพรรษา 2. นำหลักธรรมในวันออกพรรษาไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	17			✓		
	18			✓		

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	พฤติกรรมที่ต้องการวัด				
		ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า
วันวิสาขบูชา 3. ระบุประโยชน์ในการเข้าร่วม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรม ในวันวิสาขบูชา	19				✓	
	20				✓	
วันมาฆบูชา 3. ระบุประโยชน์ในการเข้าร่วม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรม ในวันมาฆบูชา วันมาฆบูชา	21				✓	
	22				✓	
วันอาสาฬหบูชา 3. ระบุประโยชน์ในการเข้าร่วม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรม ในวันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา	23				✓	
วันเข้าพรรษา 3. ระบุประโยชน์ในการเข้าร่วม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรม ในวันเข้าพรรษา	24				✓	
	25				✓	
วันออกพรรษา 3. ระบุประโยชน์ในการเข้าร่วม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรม ในวันออกพรรษา	26				✓	
วันวิสาขบูชา 3. ระบุประโยชน์ในการเข้าร่วม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรม ในวันวิสาขบูชา	27					✓
	28					✓
วันมาฆบูชา 3. ระบุประโยชน์ในการเข้าร่วม ศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรม ในวันมาฆบูชา	29					✓

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	พฤติกรรมที่ต้องการวัด				
		ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า
วันออกพรรษา 3. ระบุประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวันออกพรรษา	30					✓

ภาคผนวก ฌ

ตารางแสดงความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ตารางแสดงความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	0.4	0.3	16	0.25	0.25
2	0.3	0.3	17	0.45	0.25
3	0.4	0.3	18	0.4	0.2
4	0.35	0.25	19	0.25	0.25
5	0.3	0.3	20	0.5	0.2
6	0.35	0.25	21	0.35	0.25
7	0.3	0.3	22	0.45	0.25
8	0.45	0.45	23	0.35	0.35
9	0.25	0.25	24	0.25	0.25
10	0.35	0.25	25	0.25	0.25
11	0.25	0.25	26	0.25	0.25
12	0.35	0.25	27	0.4	0.2
13	0.3	0.2	28	0.55	0.35
14	0.4	0.3	29	0.4	0.2
15	0.35	0.25	30	0.45	0.35

ตารางแสดงความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	0.5	0.3	16	0.5	0.3
2	0.6	0.3	17	0.55	0.25
3	0.6	0.3	18	0.6	0.3
4	0.6	0.2	19	0.55	0.25
5	0.4	0.2	20	0.7	0.3
6	0.55	0.25	21	0.6	0.2
7	0.6	0.2	22	0.6	0.3
8	0.6	0.2	23	0.6	0.4
9	0.6	0.2	24	0.5	0.4
10	0.5	0.3	25	0.6	0.2
11	0.55	0.45	26	0.35	0.25
12	0.5	0.3	27	0.35	0.25
13	0.6	0.3	28	0.55	0.45
14	0.6	0.4	29	0.4	0.2
15	0.6	0.4	30	0.55	0.25

ผู้วิจัยได้เลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแบบเจาะจงที่เป็นคู่ขนานกัน เพื่อใช้ทดลองและเลือกข้อ 1, 46, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 43

โดยมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.75 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.45

ภาคผนวก ญ

ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน

ซิกม่า x	330
ซิกม่า x^2	6278
ซิกม่า pq	6.94
s^2	41.65
KR-20	0.86211

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน

ซิกม่า x	364
ซิกม่า x^2	7444
ซิกม่า pq	6.65
s^2	40.96
KR-20	0.866531

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เลขที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	ก่อนเรียน(30 คะแนน)	หลังเรียน(30 คะแนน)
1	7	17
2	4	8
3	14	14
4	21	23
5	10	7
6	14	10
7	12	7
8	8	10
9	15	21
10	22	28
11	23	30
12	25	26
13	22	28
14	25	28
15	12	19
16	7	11
17	20	26
18	7	17
19	20	26
20	20	20
ค่าเฉลี่ย	15.4	18.8

ภาคผนวก ฎ

หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

ที่ อว.0602.16 (บ) / 54

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

15 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวิศวมาศ ปาลสาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวชนาพร จิตรพรม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอนวิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร้วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 099-3305479

ที่ อว.0602.16 (บ) / 54

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

15 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวัฒนพงศ์ วรคุณวิศิษฏ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวชนาพร จิตรพรม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอนวิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร้วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 099-3305479

ที่ อว.0602.16 (บ) / 54

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

15 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาววิรมณ บัวแดง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวชนาพร จิตรพรม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอนวิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 099-3305479

ภาคผนวก ฏ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ และเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.0602.16 (บ) / 71

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

8 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกกตาด

ด้วยนางสาวชนาพร จิตรพรม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอนวิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยขอทดลองใช้เครื่องมือกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวัดกกตาด ตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ จะมิให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 099-330-5479

ที่ อว.0602.16 (บ) / 72

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

9 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกกตาด

ด้วยนางสาวชนาพร จิตรพรม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอนวิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี จังหวัดสุพรรณบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน ของโรงเรียนวัดกกตาด ตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 099-330-5479

ภาคผนวก ฐ

หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัวและชื่อสกุล

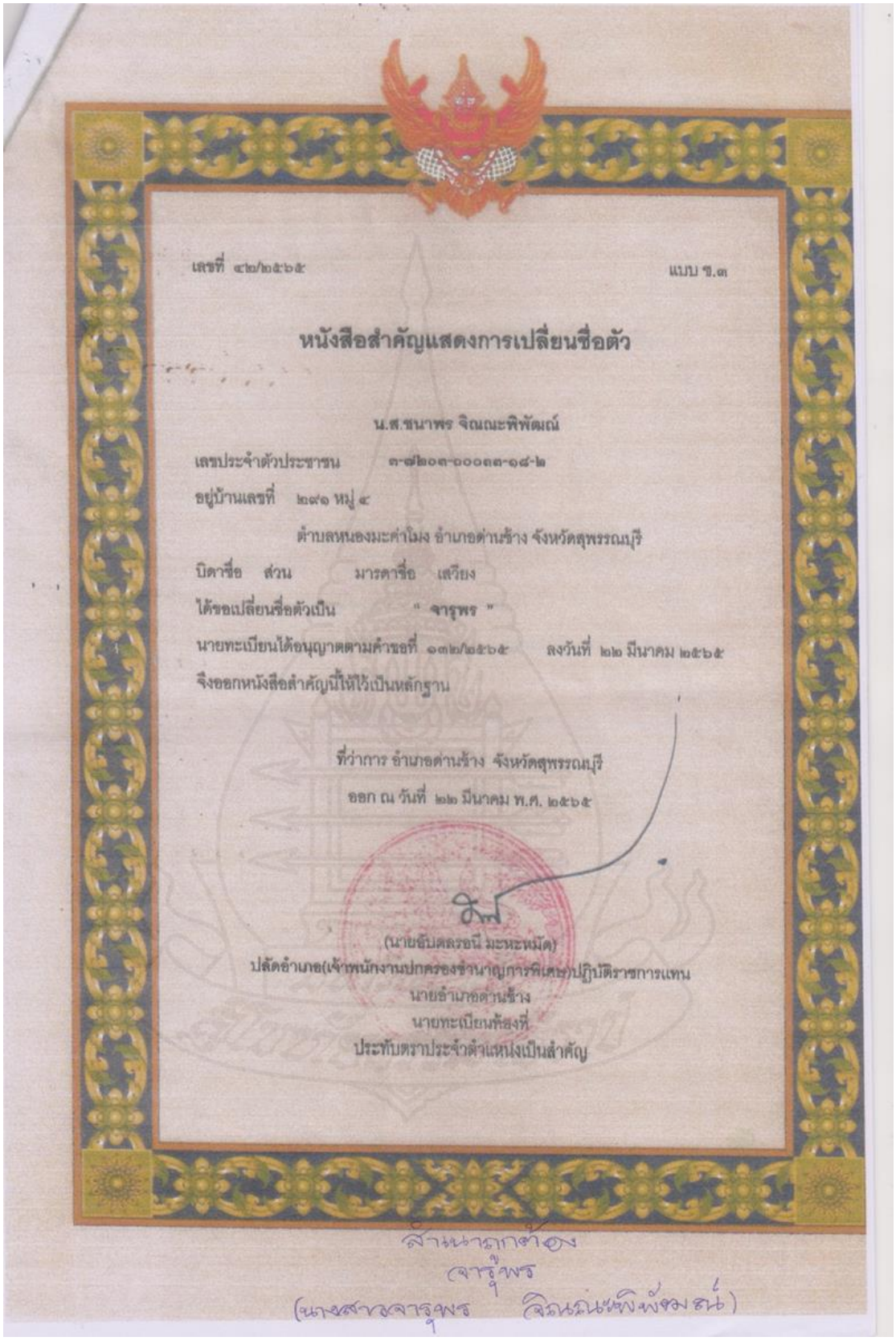

เลขที่ ๔๒/๒๕๖๕ แบบ ช.๓

หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว

น.ส.ชนาพร จิณณะพิพัฒน์

เลขประจำตัวประชาชน ๓-๗๒๐๓-๐๐๐๓๓-๑๔-๒

อยู่บ้านเลขที่ ๒๙๑ หมู่ ๕

ตำบลหนองมะค่าโมง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

บิดาชื่อ ส่วน มารดาชื่อ เสวียง

ได้ขอเปลี่ยนชื่อตัวเป็น " จารุพร "

นายทะเบียนได้อนุญาตตามคำขอที่ ๑๓๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕

จึงออกหนังสือสำคัญนี้ให้ไว้เป็นหลักฐาน

ที่ว่าการ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ออก ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายยิบดลรอนี มะหะหมัด)

ปลัดอำเภอ(เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ)ปฏิบัติราชการแทน

นายอำเภอด่านช้าง

นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่งเป็นสำคัญ

สำเนาถูกต้อง

จารุพร

(นางสาวจารุพร จิณณะพิพัฒน์)

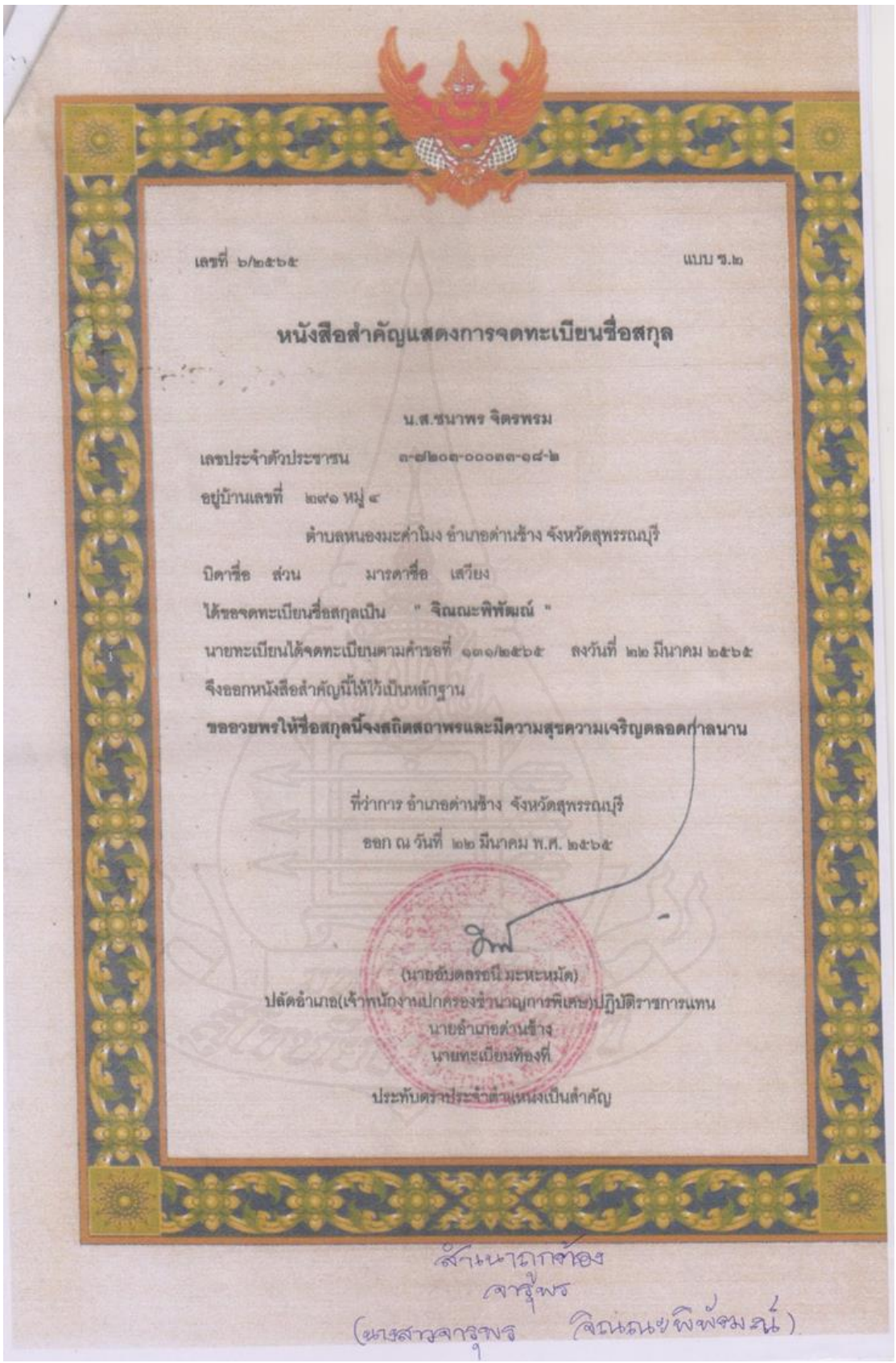

เลขที่ ๖/๒๕๖๕ แบบ ช.๒

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล

น.ส.ชนาพร จิตรพรม

เลขประจำตัวประชาชน ๓-๙๒๐๓-๐๐๐๓๓-๑๘-๒

อยู่บ้านเลขที่ ๒๙๑ หมู่ ๔

ตำบลหนองมะค่าโมง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

บิดาชื่อ ส่วน มารดาชื่อ เสวียง

ได้ขอจดทะเบียนชื่อสกุลเป็น " จิณณะพิพัฒน์ "

นายทะเบียนได้จดทะเบียนตามคำขอที่ ๑๓๑/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕

จึงออกหนังสือสำคัญนี้ให้ไว้เป็นหลักฐาน

ขออวยพรให้ชื่อสกุลนี้จงสถิตสถาพรและมีความสุขความเจริญตลอดกาลนาน

ที่ว่าการ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ออก ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายยับดลรอนี มะหะหมัด)

ปลัดอำเภอ(เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ)ปฏิบัติราชการแทน

นายอำเภอด่านช้าง

นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่งเป็นสำคัญ

สำเนาถูกต้อง

จารุพร

(นางสาวจารุพร จิณณะพิพัฒน์)

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวจารุพร จิณณะพิพัฒณ์
วัน เดือน ปีเกิด	18 กันยายน 2522
สถานที่เกิด	อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ. 2545
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านพุบ่องป่าขี อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
ตำแหน่ง	ครูผู้สอน